

بحر آن خلیج فارس ... بقیه از صفحه ۱

همچین حدود ۴۵ نا ۵۰ قایق کوچک ساخت سوئد را به موشکهای کوچک دریا به دریا و به مواد منفجره مجهز کرده و بنا به ادعای منابع غربی ۵ سکوی پرتاب موشکهای چینی کم ابریشم را که حدود هکلیومتر برد دارند، در سواحل خلیج فارس و عدم تزدیکی های تنگ هرمز آماده کرده است.

بنابراین به گفته منابع نظامی امریکائی نیروی دریائی رژیم اسلامی و تجهیزات دفاعی آن در خلیج فارس در برابر نیروی عظیم و مجهزی که امریکا و متعددان آن در خلیج فارس گردآورده‌اند، قابل ملاحظه نیست. با این همه آنها نگرانی خود را از تایوهای کوچک سریع السیر سوئدی که می‌توانند پر از مواد منفجره به کشتی‌های جنگی امریکا اصابت کنند اعلام می‌نمایند و علاوه بر این از امکانات طبیعی رژیم اسلامی در مین‌گذاری در خلیج فارس و بحر عمان تنزان آند.

در کنار این آرایش جنگی، ایالات متعدده و رژیم اسلامی به تهدیدات لفظی و رجزخوانی عليه یکدیگر نیز ادامه می‌دهند. مقامات آمریکائی می‌تویند اگر تحریکات ایران در خلیج فارس ادامه یابد و یا ایران به کشتی‌های تجاری تحت حایات آنان حمله کند، آمریکا ممکن است به عنوان تحسین اقدام، تاسیسات دریائی ایران را در جزیره‌های فارسی و ابوموسی و نیز سکوهای پرتاب موشکهای کم ابریشم ایران را بمباران کنند و در صورت لزوم بنادر ایران را مین‌گذاری نمایند تا رژیم اسلامی که حیاتش به صادرات نفت و واردات کالاهای غیرنفتی وابسته است فوج گردد. علاوه بر این فرانسه خرید نفت از ایران را منوع کرده و کاخ سفید ساله تحریم خرید نفت از ایران را که هم‌اکنون به روزانه ۱۳۵ هزار بشکه می‌رسد تحت بررسی قرارداده است.

هوارد بیکر رئیس کاخ سفید در روزهای آخر مرداده اعلام داشت که "امریکا هرگز خود را به وظیفه دفاعی جمع‌کردن مین‌هایی که ایران در آبهای بین‌المللی پراکنده است محدود نخواهد کرد." او تاکید کرد که "امیدوار است همین حضور نظامی امریکا در خلیج فارس و تنگ هرمز برای بر سر عقل آوردن رهبران رژیم اسلامی کافی باشد. در غیراینصورت امریکا برای دفاع از منابع حیاتی خود و متعددان خود "اقدامات مقتضی" را بعمل گذارد آورد.

پیچیدگی اوضاع خلیج فارس

بحر آن کوئی خلیج فارس، اوضاع پیچیده‌ای را در منطقه پدید آورده است که خود ناشی از پیچیدگی روابط ایران و امریکا، تضادهای درون هیئت حاکم ایران، شکست سیاست جنگی ایران در اسلامی، تغایرات دوچاهه‌ی رهبران امریکا در قبال رژیم ایران و رژیم‌های عربی و آزوی دیرینه امپریالیسم امریکا به حضور مستقیم نظامی در خلیج فارس است.

واقعیت آن است که دولت امریکا در وجود رژیم اسلامی هم متحده‌ی علیه کوئیسم در منطقه خاورمیانه و ایران و امریکا، تضادهای درون است که اصرار در تحقق آرمانهای مذهبی خود، منافع امریکا و متعددان غربی آن را در منطقه دستخوش بی‌شایی و تهدید قاره‌ی دهد. مقامات امریکائی از

یکسو خواهان تلاشی رژیم اسلامی نیستند و می‌خواهند با گسترش دوستی و همکاری خود با این رژیم، نفوذ و منافع خود را در ایران و منطقه تقسیم کنند و سوی دیگر از اختلال برهمن خوردن تعادل نظامی میان ایران و عراق بسود رژیم اسلامی تنزان آند و می‌خواهند از چنین تحولی جلوگیری نمایند. آنها می‌خواهند هم با گسترش مناسات میان غرب و رژیم اسلامی بر تحولات امروز و تحولات پیش از مرگ خمینی در ایران موثر باشند و هم از دخلت‌های امروز ایران در کویت، عربستان و سایر کشورهای منطقه که ممکن است یک سلسه تحولات "ناتاطلوب" را به دنبال داشته باشد قویاً مانع است.

کنند. دولت امریکا نیز خواهد بهبود روابط با رژیم اسلامی به قیمت کاهش نفوذ ایرانی در میان دولتهای عربی تمام شود و در عین حال مایل نیست برای خوشایند دولتهای عربی با رژیم اسلامی وارد درگیری مستقیم گردد. علاوه بر این اختلاف در دستگاه حاکم امریکا بر سر چتوتی برخورد با اوضاع خلیج فارس و پی‌آدنهای ناشی از آن و فشار افکار عمومی امریکائیان علیه درگیری مستقیم امریکا در چنگ ایران و عراق و ملاحظات مربوط به انتخابات ریاست جمهوری امریکا در سال ۱۹۸۸ (۸۸) همگی پیش‌بینی سیاست امریکا در خلیج فارس و چتوتی برخورد این کشور را با تحولات منطقه حتی برای طراحان دیپلماسی خارجی امریکا و مشاوران امنیتی کاخ سفید نیز دشوار می‌سازد. از همین رو است که ریاست جمهوری امریکا در خلیج فارس از آن وارد مانع از حملات رژیم اسلامی به کشتی‌های تجاری کویت و عربستان باشد و امریکا حتی الاماکن از درگیری مستقیم با ایران اجتناب نماید. اگر چنین شود، امریکا موفق خواهد شد پروسه‌ی ادامه‌ی بازدارنده مانع از حملات رژیم اسلامی به کشتی‌های تجاری کویت و عربستان باشد و افشاری روابط پنهانی امریکا و ایران در مناسبات با دوباره از سر گیرد و در عین حال آسیبی را که از افشاری روابط پنهانی امریکا و ایران در مناسبات با دول عربی پدید آمده است ترمیم نماید و در غسن حضور نظامی خود را در منطقه‌ی خلیج فارس تشییت نماید. در چنین صورتی مخالفان دخالت امریکا در خلیج فارس و بطور مشخص حزب دموکرات امریکا در برابر کاخ سفید خلیع سلاح خواهند شد و اختلال پیروزی انتخاباتی جمهوریخواهان در سال ۱۹۸۷ افزایش خواهد یافت. مهمتر آن که اگر چنین شود منافع امریکا در خلیج فارس به بهترین وجهی تضییف می‌گردد. مقامات آمریکائی برای موقوفتی این سیاست رژیم عراق را زیرپشار قرارداده اند تا حتی الاماکن حلات هوایی خود را به کشتی‌های که در آبهای ایران رفت و آمد می‌کنند متوقف نماید تا از حملات انتقامی ایران علیه کشتی‌های تحت حایات امریکا اجتناب گردد. اینک تزدیک به دویاه است که عراق به خطوط کشتی‌رانی ایران حمله نکرده است. بنا به گزارش روزنامه‌ی واشنگتن پست، ایران با استفاده از این موقعیت در این مدت صادرات نفت خود را از روزی یک‌میلیون و ۰۰ هزار بشکه به روزانه ۲ میلیون و ۰۰ هزار بشکه رسانده است و از این راه روزانه بیش از ۰۰۰ میلیون دلار به درآمد ارزی خود افزوده است.

انگیزه‌های رژیم اسلامی در گسترش تشنج و بحران چنگ ایجاد ایران رفت و آمد می‌کنند تا از اینچه ای که سر قدرت تا پیش از اوجگیری تشنج در منطقه و تشدید حضور نظامی امریکا در خلیج فارس حاوی "خیرات و برکات" زیر است:

۱- تحت الشاعع قرار دادن تضادهای درونی رژیم

تشدید تضادهای داخلی رژیم اسلامی و کشکش بر سر قدرت تا پیش از اوجگیری افزایش بحران خلیج فارس پس از بسیارهای افزایش یافته بود، دیگر مدتها بود که نصایح و حتی تهدیدهای خمینی کارساز نبود. سردمداران رژیم اسلامی در بالاترین سلسه‌مراتب حکومتی چون گرگهای گرسنه به درین هم مشغول بقیه در صفحه ۴

رژیم اسلامی نیز خواهان یک درگیری مستقیم و

لئونگون باد رژیم جمهوری اسلامی

خود افشاگری "شورای اسلامی"

بقیه از صفحه

گردانندگان "شورا" ادامه می‌دهند: "حق عضویت کارکنان را با نمی‌دهند... حراست یقه عضو شورا را می‌کنند و به بیرون پرتاب می‌کنند... اطلاعیه یا اعلامیهای که شورا به تابلو اعلانات نصب می‌کند، حراست از جا می‌کند". نیازی به گفتن نیست که "حراست" که با عضو "شورا" که پشت گرمی به وزارت کار و کمیته و دادستانی دارد چنین کند با کارگران واحد چه می‌کند. گردانندگان "شورا" گله ندارند که اینهمه دسته سلحنج پاسدار و کمیته و بسیجی و حراست و اینهمه شبکه جاسوسی در کارخانه‌ها برای چیست؟

دعوای "شورا"‌ئی‌ها با مدیریت دعوای خانوادگی است: "این هفتگین تهدید به اخراج است که برای من صادر کرده‌اند و وقتی مراجعت می‌کنم که این چه اخطاری است، صادر کرده‌اید. می‌گویند "همه این اخطارها به یک تسمیه بسته است" یعنی اگر من کوچکترین دست همکاری با مدیریت بدhem یا حرفی

در این مورد نزنم، دیگر اخطاری نخواهم داشت" مدیریتی که باین‌جا فرستاده می‌شوند نه تنها تجربه ندارند... دارای چند مسئولیت هستند. هدف این است که بتوانند کل شرکت را در سیطره خود گرفته و اگر جنسی می‌خواهد خارج شود، مانعی نباشد... مدیریت دستگاهی را از شرکت به قیمت تمام شده خریداری کرده و به شرکت خیر و اکدار نمود و بدون اطلاع ما، شرکت خیر این دستگاه را به قیمت آزاد فروخت. بعد از مدتی مدیریت به ما دستور داد که دستگاهی را که به خیر فروخته‌ای خدمات آنرا نیز مجازی انجام بده". مورد شرکت فوق مشتی است نموده خروار از غارتگری و دزدی و فساد رایج دستگاه مدیریت اسلامی.

گردانندگان "شورا" در ادامه گفتگوشان با نشریه "کار و کارگر" دو نمونه شخص از عملکرد مدیریت اسلامی و رژیم را شرح می‌دهند. مدیریت اسلامی از ظرفیت و امکانات تولیدی و سرمایه ملی در خدمت عوامگری و نایش روحوضی بهره‌برداری می‌کند: "تولیدات کلا خوبیده است. مدیریت یک عدد بولووزر D ۷ را که بسیار قدیمی است با هزینه بالغ بر ۹ میلیون تومان با استفاده از قطعات موجود در انبارها موستاز و سرهم کرده که هم‌اکنون هم نگذیل نیست. در حالی که اگر بخواهیم این ماشین را بخریم هزینه‌ای معادل یک میلیون تومان خواهد داشت". و بالاخره مورد دیگر قطعاتی که قبل از توسط کارکنان ماشین‌های راه‌سازی ساخته شده بود. جمع‌آوری کرده و در نایشگاهی بنام نایشگاه خیر و به اسم آن شرکت به نایش گذاشته شد و روابطه آنچنان بود که رادیو و تلویزیون هم آمده و فیلمبرداری کردند و تبلیغ کردند که این قطعات را شرکت خیر در عرض کثیر از یکسال ساخته و مثلاً از خروج ارز جلوگیری شده است.

سارق مسلح در هیات ایادی وزارت صنایع و کار و بازارگانی و شرکا پاسدار و کمیته‌چی، بسیجی و حراست و انجمن اسلامی و آخوند و سازمان تبلیغات اسلامی را که مسایع کشور و هستی کارگران می‌همنام را به میدان غارتگری و درگیری اشان بر سر تقسیم غنایم بدل ساخته‌اند را بازگویی کند.

یکی از اباشان این‌حن اسلامی که مسئول "اعزام" است توضیح می‌دهد: "در عرض این دو سال در این شرکت کسی بصورت داوطلب به جبهه برود نداشته‌ایم. در حالیکه قبل از این مدیریت، طبق مدارک موجود، اعزام‌های بزرگ داشته‌ایم. اگر هم بعد از مدیریت اعزامی بوده بصورت اجباری بوده است."

مسایع کشور تیولی است که بتویت بر حسب اینکه زور کدام دسته بچرید به تیولداران مختلف داده می‌شود و هر دسته در دوره حکمرانی اش تا آن‌جا که می‌تواند دارایی‌های نقدی و جنسی آنرا تاراج می‌کند و بهمی‌هر یک از "نهادها" را می‌پردازد. "هدایای فراهم‌آمده از شیرجهان کارگران را می‌باشان بین خود تقسیم می‌کند و کارگران را بمنایه قربانی دسته‌دسته به قتل‌ناهی از قبل انتخاب آنها تعطیل بود. اعتراضی به قول خود مدیریت احتمال رای آوردن آنها تعطیل بود، را با چهار حکم به شاره‌های متولی اخراج کرد.

ایادی این‌حن اسلامی آنقدر از دست رفیع شاکی هستند که خودشان را هم لو داده‌اند: "کاندیداهایی که با توجه به نوع و سابقه کارشان از قبل انتخاب آنها تعطیل بود. اعتراضی به روای معمول نایش

"انتخابات". قبلاً این‌حن اسلامی و کمیته وزارت کار معامله را تعطیل کرده بودند اما این‌دفعه کار از جای دیگر ایراد پیدا کرد و ناچار "خانه کارگر" در برابر حرفی درزنه تر به "افشاگری" پناه برده است.

شرکت در تیول وزارت بازارگانی است و "مدیران" تعیین شده با همکاری سپاه به تاراج کردن سراسیه شرکت مشغولند. مدیریت "با افرادی از آشنايان خود که در نهادها داشتند تماش گرفتند. ولی وقتی این نیروها بطور سلحنج وارد کارخانه شدند، دیدند هیچ خبری نیست". معلوم می‌شود که "برادران" وزارت بازارگانی شامه غارتگری تیزتری دارند و "برادران" سپاه شریک دزد قلدرتری هستند. از این رو برای وزارت کار و کمیته و انجمن اسلامی و بسیج کاری نایاب است جز اینکه حسرت پول‌های را بخورند که مدیریت با این‌قدر سپاه بالا می‌کشد. بی‌انصافها آنقدر حربی‌اند که "بنچ ماه هست که وجه کمکی به سازمان تبلیغات که در مقابل اعزام روحانی پرداخت می‌شود را قطع کردند" کسی که جیره آخوند را قطع کند معلوم است که به این‌حن اسلامی و بسیج و... نم پس نمی‌دهد.

اما این دسته هم چندان بی‌کس و کار نیستند، فقط حرف قلدتر است. به گزارشگر توضیح می‌دهند که در این مدت به "آشنايان خود" در کمیته و وزارت کار و دادستانی و حتی وزیر بازارگانی مراجعه کرده‌اند. اما بعد از همه اینها "مدیریت اظهار نمود: که شخص اول مملکت هم بتوید. من از گفته خود برنسی گردم". ایادی این‌حن اسلامی در ادامه "افشاگری" اشان توضیح داده‌اند: "حدوداً ۱۵۰ الی ۱۵۰۰ کارگر در این شرکت اخراج یا مجبور به استعفا شده‌اند" و اضافه کرده‌اند "جو حاضر در کارخانه، جو رعب و حشت و تبدیل می‌باشد و کارگران نی‌توانند آزادانه با یکدیگر صحبت کنند". گزارشگر صحنه‌هایی از تاخت و تاز رایج دسته‌های

حدت تضادها به ناگزیر مشاجرات موجود را در تمام سطح افزایش داده است. علیرغم سواعده‌های تکراری و نویسندگان خمینی، درنتیجه حدت جنگ قدرت، درگیریهای جناحها در تمام سطح از زبان مسئولین ریز و درشت حکومت در مصاحبه‌های آنان، در دعواهای نایاب‌ان رژیم در مجلس آن، در معزکه‌های شنازجعه... بازگویی شود. در همین راسته "کار و کارگر" ارگان "خانه کارگر" وابسته به حزب منحله جمهوری اسلامی گزارشی از شرکت همارگار و راه‌سازی (کاترپیلار) منتشر ساخته که در نوع خود قابل توجه است.

ماجراء بدینقاراست که ایادی وزارت کار و کمیته می‌خواستند چند نفر از اعضای این‌حن اسلامی، از جمله مسئول پسیج را عنوان عضو "شورا" به ۶۰ نفر پرسنل شرکت تحصیل کنند. اما روز نایش "انتخاب شورا" مدیریت "چهارنفر از کاندیداهای شورا که با توجه به نوع و سابقه کارشان که بنا به قول خود مدیریت احتمال رای آوردن آنها تعطیل بود، را با چهار حکم به شاره‌های متولی اخراج کرد.

ایادی این‌حن اسلامی آنقدر از دست رفیع شاکی هستند که خودشان را هم لو داده‌اند: "کاندیداهایی که با توجه به نوع و سابقه کارشان از قبل انتخاب آنها تعطیل بود. اعتراضی به روای معمول نایش

"انتخابات". قبلاً این‌حن اسلامی و کمیته وزارت کار معامله را تعطیل کرده بودند اما این‌دفعه کار از جای دیگر ایراد پیدا کرد و ناچار "خانه کارگر" در برابر حرفی درزنه تر به "افشاگری" پناه برده است.

شرکت در تیول وزارت بازارگانی است و "مدیران" تعیین شده با همکاری سپاه به تاراج کردن سراسیه شرکت مشغولند. مدیریت "با افرادی از آشنايان خود که در نهادها داشتند تماش گرفتند. ولی وقتی این نیروها بطور سلحنج وارد کارخانه شدند، دیدند هیچ خبری نیست". معلوم می‌شود که "برادران" وزارت بازارگانی شامه غارتگری تیزتری دارند و "برادران" سپاه شریک دزد قلدرتری هستند. از این رو برای وزارت کار و کمیته و انجمن اسلامی و بسیج کاری نایاب است جز اینکه حسرت پول‌های را بخورند که مدیریت با این‌قدر سپاه بالا می‌کشد.

بی‌انصافها آنقدر حربی‌اند که "بنچ ماه هست که وجه کمکی به سازمان تبلیغات که در مقابل اعزام روحانی پرداخت می‌شود را قطع کردند" کسی که

جیره آخوند را قطع کند معلوم است که به این‌حن اسلامی و بسیج و... نم پس نمی‌دهد.

اما این دسته هم چندان بی‌کس و کار نیستند، فقط حرف قلدتر است. به گزارشگر توضیح می‌دهند که در این مدت به "آشنايان خود" در کمیته و وزارت

کار و دادستانی و حتی وزیر بازارگانی مراجعه کرده‌اند. اما بعد از همه اینها "مدیریت اظهار نمود: که شخص اول مملکت هم بتوید. من از گفته خود برنسی گردم". ایادی این‌حن اسلامی در ادامه "افشاگری" اشان توضیح داده‌اند: "حدوداً ۱۵۰ الی ۱۵۰۰ کارگر در این شرکت اخراج یا مجبور به استعفا شده‌اند" و اضافه کرده‌اند "جو حاضر در کارخانه، جو رعب و حشت و تبدیل می‌باشد و کارگران نی‌توانند آزادانه با یکدیگر صحبت کنند". گزارشگر صحنه‌هایی از تاخت و تاز رایج دسته‌های

نهضه‌های!

هشتاد و سال جنگ را به سال مبارزه

توده‌ای برای صلح تبدیل کنیم!

سازمان فدائیان خلق ایران

نشکل‌های مخفی کارگری را سازمان دهیم

بحران خلیج فارس ... بقیه از صفحه ۲

بودند و تقریباً در همه مسائل سیاسی و اقتصادی با یکدیگر کشکش داشتند. قدر مسلم کشمکش‌های درونی رژیم که ریشه در باهیت متنافق رژیم اسلامی دارد حل ناشدنی است و روند تعیق آن چون یک بیماری علاج ناپذیر ادامه خواهد یافت. با این همه اگر دارویی برای تخفیف نسبی و موقتی این بیماری مزمن داخلی وجود داشته باشد، هماناً تشید تشنج در کار مزدهای ایران و پسیج همه جناحها علیه عوامل خارجی است. در گذشته، خصینی همواره از جنگ ایران و عراق برای تسکین این بیماری مدد جسته بود. اما جنگ دیگر بخودی خود اثری در این زمینه نداشت. حضور گسترده ناوگان جنگی امریکا، فرانسه و انگلیس در خلیج فارس و بهره‌آن افزایش تشنج در روابط میان عربستان و کویت با ایران و سیله‌ای است که می‌تواند انرژی و توجه همه جناحهای رژیم را متوجه خود سازد و بحران رژیم را موقتاً تحت الشاع قراردهد، تا در مرحله بعدی با شدت بیشتری سر بلند کند. بدینهی است که خمینی هاشمیه که بارها در مقاطع بحرانی نشان داده است، در چندین موقعیت‌های همراه با تلاش برای تخفیف تضادهای درونی رژیم به تصفیه عناصر نامطلوب رژیم خوش می‌پردازد. چرا که تسویه حساب در این شرایط با حداقل اعتراض و مقاومت روپرتویی تردد، خینی از شرایط کنونی نیز برای گویند منظری و خلفکردن هر چه بیشتر مددای او استفاده کرده و خواهد کرد.

۲- بحران خلیج فارس اهری در خدمت جنگ

رژیم اسلامی در امر تامین نفرات برای جبهه‌های جنگ با گذشت زمان و افزایش نفرت عمومی علیه جنگ و علیه رژیم روز به روز درمانده‌تر شده است. فرار وسیع جوانان از خدمت سربازی، فرار از جبهه‌ها، روند گسترش استغاثه در صفوپ پاسداران و بسیجی‌ها و رشد روحیه اعتراض علیه مردم علیه اپوزیسیون این رژیم‌ها و معرفی آرمان‌ترای اسلامی به عنوان وسیله‌ای در مبارزه علیه این رژیم‌ها نفوذ خود را در میان مسلمانان این کشورها افزایش دهد و از این شفود بمعابدی اهرمی برای پیشبرد اهداف ارتجاعی خویش استفاده کند. گسترش بحران خلیج فارس، صفت آرایشی در برابر نیروی نظامی آمریکا در خلیج فارس و حواشی نظیر رویداد مکه بعنوان وسیله‌ای برای خدمت به این اهداف مورد استفاده قرار می‌گیرد.

۳- سوریان شرق و غرب

رژیم اسلامی در برخورد با کشورهای سوسیالیستی همواره خود را "ضدآمریکالیست" و در مناسبات با دول امپریالیستی می‌کوشد از دشمنی خود با کمونیسم بهره‌برداری کند.

نمونه‌های از این تلاش‌های دولانه رژیم اسلامی در

جریان افشاری ماجراجویانه امپریالیست ایران کیت در سطح بین‌المللی افشا شد. اخیراً نیز بالا گرفتن بحران خلیج فارس، رژیم اسلامی می‌کوشیده است خود را با کشورهای سوسیالیستی بویزه اتحادشوروی نزدیک سازد. برای

۴- استفاده سیاسی از درگیری با امپریالیسم

با مرور زمان بسیاری از هواهاران مذهبی رژیم

نخستین بار از هنگام بقدرت رئیس‌جمهور رژیم اسلامی، سردمداران رژیم موضع اتحاد شوروی را در یک مورد (درمورد عدم حضور نیروهای نظامی غرب و کشورهای سوسیالیستی در خلیج فارس و اقیانوس هند) تائید کردند و حتی در نماز جمعه تهران از این موضع ستایش شده است. در ماه گذشته معاون وزارت خارجه اتحاد شوروی در رأس هیاتی به ایران سفرت کرد و با رئیس مجلس، رئیس جمهور، نخست وزیر و سایر مقامات رژیم اسلامی ملاقاتی انجام داد. پس از این سفرت در تهران و مسکو هم‌زمان اعلام شد که دو کشور درمورد آزادی کشتی رانی در خلیج فارس و خروج نیروهای نظامی قدرتمندی از خلیج فارس توافق نظر دارند و در اساس پیامون همکاری متقابل اقتصادی با یکدیگر توافق کردند. رژیم اسلامی می‌کوشد از این تحولات در جهت تقویت موضع خود در منطقه، بیرون آمدن از ازوا و پیشبرد سیاستهای ارجاعی خود بهره‌برداری کند.

عواقب بحران خلیج فارس

این که بحران خلیج فارس به کجا خواهد کشید در حال حاضر امری غیرقابل پیش‌بینی است که حتی طرفهای پدیدآورنده این بحران، یعنی حکومتهای ایران و امریکا شیز قادر به پیش‌بینی آن نیستند. این واقعیت که هر دو طرف خواهان درگیری مستقیم نیستند و حالت مظلوب را پیشتر مقادیر سیاسی و نظامی خویش، بدون درگیرشدن در یک ممتازه می‌بینند، بهیچ‌روی بمفهوم آن نیست که امکان درگیرشدن نیروهای امریکائی در جنگ ایران و عراق و برخورد مستقیم میان رژیم اسلامی و کشتی‌ها و هواپیماهای جنگی امریکائی وجود ندارد، وقتی اوضاع تا به این حد بحرانی می‌شود که فرماندهان کشتی‌های جنگی امریکائی در صورت احساس خطر و نزدیک شدن کشتی‌ها و هواپیماهای غیرخودی، خود می‌توانند بدون کسب دستور از مقر سرفرماندهی تصمیم بگیرند و مشکل‌های خود را پرتاپ کنند و وقتی هواپیماها و قایق‌های جنگی رژیم اسلامی به اقدامات ماجراجویانه ای چونین گذاری در آبهای ساحلی همه کشورهای سوسیالیستی نیز به حمایت از موضع رژیم بحران دست می‌زنند و مأموریت بحرانی کردن اوضاع منطقه را بر عهده دارند، آنگاه دیگر روند حوادث تابع بی‌چون و چرای تنایلات کاخ سفید امریکا و سردمداران حکومت اسلامی نیست، از این رو است که در خلیج فارس و پیامون آن هر لحظه ممکن است اوضاع و خیمتر گردد و آتش جنگ ایران و عراق مسلط وسیع‌تری را در کام خود فرو برد. اشتباهی سیری ناپذیر خمینی به جنگ و کشان و حضور ماجراجویانه امپریالیسم امریکا در منطقه، خلیج فارس را به یک کانون خطرناک تشنج بین‌المللی تبدیل کرده است.

کترین عواقب این بحران، از یکسو تشید دامنه‌ی جنگ ایران و عراق، اعزام نیروهای بیشتری بسوی جبهه‌های جنگ و کشان تعداد بیشتری از جوانان ایران در جبهه‌ها و تخریب شهرها و مراکز صنعتی ایران و افزایش فقر عمومی در ایران و از سوی دیگر توسعه نفوذ نظامی امپریالیستها بویزه امپریالیسم امریکا در منطقه خلیج فارس و اقیانوس هند است. این حداقل مصیبت است که این بحران هم‌اکنون دامن‌گیر مردم ایران و منطقه کرده است.

م لوگ بو امپریالیسم جهانی بسکرده گی امپریا لیسم آمریکا

رسوایی ویژه،

دادگاه ویژه

بقیه از صفحه ۱

این هشدار معنی دار خمینی، چاره‌ای جز این ندید که بنوبه خود عنوان کند که "اگر بخواهی مردم را دلکرم و به نظام اسلامی پایبند باشد باید مجرم را هر که می خواهد باشد مجازات کنیم."

تمهیدات رژیم جمهوری اسلامی و خمینی در جلوگیری از گسترش کشکشی درونی و رسایی‌هایی که این کشکشها ببار آورده و می‌آورده تا کنون نتیجه‌ی زیادی عاید رژیم نکرده است. شرط فعالیت دادگاه ویژه روحانیت نیز خارج از عملکرد ارکانها و نهادهای عربی و طویل جمهوری اسلامی نخواهد بود.

دادگاه ویژه خمینی از هر رسایی جدیدی جلوگیری نمی‌کند یا نمی‌تواند قادر نخواهد بود رسایی بزرگی را که ماجراهای سیده‌های هاشمی و افشاگران سفر مکفارلین برای رژیم بوجود آورده است، جبران نماید.

خمینی در حکم خود خطاب به حجت‌الاسلام فلاحت، با توجه به کشکشها و دسته‌بندی‌های درون رژیم خود می‌نوید "بجاست تا بدون درنظرگرفتن فشارهای جانبی از طرف هر شخص و شخصیت به وظیفه خطیر خود با کمال دقت و قاطعیت عمل نمایید." اگر وظیفه دادگاه ویژه روحانیت رسیدگی به پاره‌ای تخلفات اخلایی و سوءاستفاده‌های "روحانیت‌نیایان" می‌بود دیگر این تأکیدات خمینی درباره "وظیفه خطیر" و "دقت و قاطعیت" و هشدار در مورد "فشارهای هر شخص و شخصیت" بیمورد ممکن است در افشاگری و حمله و گزینه از حد خود فراتر رفته و فاضحات و رسایی‌های دیگر برای کل رژیم منتظری و همکن اوت در میان است. منتظری درقبال

رژیم جمهوری اسلامی قابل بررسی است و باقی برای رسیدگی به پرونده سیده‌های هاشمی که رسایی ویژه‌ای را در سطح داخل و جهان برای رژیم جمهوری اسلامی و شخص خمینی بوجود آورده، دادگاه ویژه‌ای نیز موردنیاز بوده است. بقرار معلوم حجت‌الاسلام علی فلاحت، و حجت‌الاسلام علی رازیتی در عدد طرفداران خط هاشمی‌رسایان و ارزشی‌گران به جناح او محسوب می‌شوند و خمینی مخصوصا کسانی را برای اداره دادگاه ویژه روحانیت منصوب کرده است که وظیفه محکم‌های هاشمی را به بهترین نحو مطلوب پیش میرند. محکم‌های سیده‌های هاشمی در دادگاه ویژه روحانیت هم ضربه‌ای به موقعیت منتظری است و هم هشداری است به همه کسانی که در این آشفتگی‌بازار کشکش و درگیری جناحها و باندهای درون حکومتی، در مورد "فشارهای هر شخص و شخصیت" بیمورد ممکن است در افشاگری و حمله و گزینه از حد خود فراتر رفته و فاضحات و رسایی‌های دیگر برای کل رژیم بیار آورند.

"دھقان مستضعفان" در فرندان "حامی مستضعفان"

طبق خبر روزنامه کیهان ۴ تیرماه عده‌ای از دھقانان "کافشان" فلاحت‌جان خواستار اخراج دولت از عوامل مالکین سابق شده‌اند و از ضرب و شتم روساییان نیز شکایت کرده‌اند. طبق این خبر بدنبال اجرای حکم استرداد زمینهای "کافشان" به صاحبان قبلي شان به نامهای رضاقلی خان حشتیار قهری‌جانی و "پیروز" عده‌ای از قهدری‌جان بعنوان کشاورزان جدید به کافشان منتقل شده و به ضرب اهالی و تیراندازیهای شبانه بمنظور ارعاب روساییان پرداخته‌اند. حکم بازپس‌گیری زمینهای از کشاورزان "کافشان" از سوی دادگاه زرین شهر صادر شده و تعدادی از معترضین به این حکم نیز بازداشت شده و در بازداشتگاه نیز مورد ابرار خراب و شتم قرار گرفته‌اند. روساییان "کافشان" خواستار اخراج رضاقلی حشتی و عوامل او از روستا شده‌اند.

در دنباله خبر آمده است که روساییان طی طوماری به خمینی که رونوشت آنرا برای منتظری و مقامات دولتی فرستاده‌اند درخواست کرده‌اند در صورتیکه دست عناصر جانی از سر روساییان کوتاه نمی‌شود اجازه داده شود که روساییان به هر کجا که "ولی‌فقیه" صلاح بداند، بروند.

بر طبق خبر دیگری که در کیهان عتیرمه منعکن شده، روساییان ریحان آباد گلزاره فرزند خان روسای را گروگان گرفته‌اند. جریان از این قرار بوده است که بدنبال بازگردانیدن زمین روساییان برای ریحان آباد به خوانین و زندانی‌گردن ۳ کشاورز، دھقانان یکی از فرزندان خان این روسای را به گروگان گرفته و اعلام می‌کنند که با آزادشدن ۳ کشاورز، فرزند خان نیز آزاد می‌شود.

اینکه روزنامه کیهان بیاد کشاورزان و روساییان افتاده و بیاز طومار شکایت آنان به حضور "ولی‌فقیه" یاد می‌کند، بی‌حکمت نیست. هر وقت که برای کشاورزان فرزندان روساییان روشی از مبارزه‌های عوامگیری و تبلیغ نیاز باشد یا هر وقت که مساله‌کششها و اختلافات بین دسته‌بندیها و

برقراری اراده‌گاهی ویژه دادگاهی خلق

باقداری اسلامی:

نظامی در خدمت قجر و سرمایه داران

جنگ تلاش می کند که موجودی و پس اندازهای اندک مردم را هرچه بیشتر در اختیار خود بگیرد. مثلاً بانک مرکزی در سال ۳۴ اعلام داشت (اطلاعات ۲ دی) که "حدود ۳۰۰ میلیارد ریال بعنوان ثبت نام زائران بیت‌الحرام به سیستم بانکی کشور سپرده شد که از این مقدار حدود دو سوم یعنی ۲۰۰ میلیارد ریال جایجایی در داخل سیستم بانکی بوده... و حدود ۱۰۰ میلیارد ریال از خارج سیستم بانکی به بانکها رسیده است". این تنها یک نمونه از اخاذی‌های دولت جمهوری اسلامی است که معمولاً تحت عنوانی: ثبت نام و قرعه‌کشی برای سفرت، خرید اتوموبیل، آپارتمان، سکه طلا و... انجام می‌گیرد.

طابق تعاریف قانون "عملیات بانکی..."، سپرده‌های بخش خصوصی نزد بانکها شامل انواع: سپرده قرض‌الحسنه بصورت سپرده دیداری (حساب جاری) و یا پس‌انداز است که به اینها سود(بهره) ای تعلق نمی‌گیرد و بانکها فقط جوازه‌قدی و یا جنسی" (قرعه‌کشی بیچاره و تلویزیون و غیره) به آنها می‌پردازند. در واقع این قبیل سپرده‌ها، که بخش عده مجموع سپرده‌ها را تشکیل می‌دهد، بطور رایگان مورد استفاده دولت و شرکای سرمایه‌دارش قرار می‌گیرد. نوع دیگر سپرده‌ها سپرده‌های سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت و بلندمدت است که سود(بهره) سالانه دریافت می‌دارند. بطور مثال در سال ۴۰ به سپرده‌های کوتاه‌مدت و بلندمدت به ترتیب ع درصد ۸/۱ درصد سود بهره تعلق گرفت و در مورد سال ۵۰ نیز این ترتیب ع درصد ۸ و درصد بوده است (جمهوری اسلامی ۱۳۹۵/۱۳۹۶ و اطلاعات ۱۳۹۶/۱۳۹۷ ع).

منابع و امکانات بانکها که یا مستقیماً از محل پس‌اندازها و موجودی‌های مردم بدید آمده و یا از حاصل کار و تلاش توده‌های زحمتکش توسط دولت و سرمایه‌داران تصالح گردیده و در بانکها انباسته شده است، باید در خدمت بهبود شرایط زندگی مردم و رشد و توسعه اقتصادی در جهت تأمین نیازهای آنان بکار گرفته شود. اما رژیم جمهوری اسلامی، این منابع عظیم را نیز همانند سایر منابع و شرکتهای ملی دستخوش غارتگری مشتی سرمایه‌دار ساخته و در معرض حیف و میل قرار داده است. نتایجی به عملکرد رژیم در مدت بیش از ۸ سالی که از دولتی شدن بانکها سپری شده است، چنین‌نی تغییرات ملی و میل و سوءاستفاده را روشن می‌سازد.

توزیع اعتبارات بانکی

سرمایه‌ها و سپرده‌های بانکها به چه معرفی سررسد و چه کسانی اعتبارات بانکی را دریافت می‌دارند؟ اگرچه بانک مرکزی و ارکانهای مسئول رژیم عادمنه از انتشار ارقام واقعی مربوط به توزیع اعتبارات یا وام‌های بانکی خودداری می‌کند، اما ارقام و شواهد موجود نیز تصویر نسبتاً روشنی از این مساله را فراهم می‌نماید. در این‌باره، نخست توزیع اعتبار در میان بخش‌های مختلف اقتصادی را بررسی می‌کیم.

ترددیدند و بدین ترتیب، نه تنها در عملیات بانک در داخل کشور بهره حذف نگردید بلکه در فعالیتها و ارتباطات بانکی دولت و سرمایه‌داران با خارج نیز پرداخت و دریافت بهره کاکان رایج است. گذشته از این، در بازار معاملات و معاملات پولی خارج از سیستم بانکی - از جمله دریازار، در معاملات رایج بین کسبه و در روساتها - بهره و ربا همان نقش و عملکرد سایق خود را همچنان حفظ کرده است. قانون "عملیات بانکی بدون ربا" از ابتدای سال ۱۳۶۳ بعورد اجرا گذاشته شده و در حال حاضر نیز ادامه دارد. به رغم همه تبلیغات و هیاهوی رژیم درباره "موقیت" این قانون برای اولین بار در جهان، بطوری که در سطور بعد خواهیم دید، عملکرد رژیم و سیاستهای آن در زمینه امور بانکی و بانکداری نیز نمونه دیگری از سیاهکاری‌ها و اقدامات ارتقای و ضدمردمی آن را عیان می‌سازد.

منابع و امکانات بانکها

دارائی‌ها و سرمایه‌های عظیمی که در بانکهای کشور جمع شده است، در اساس بخشی از سرمایه‌های ملی و متعلق به مردم است. این منابع، در واقع بطور غیرمستقیم یا از محل صدور و فروش شرکتهای ملی - مخصوصاً نفت - فراهم آمده و یا حاصل دسترنج کارگران و توده‌های زحمتکش است که در طی سالیان متعدد گردیده است. این منابع و سرمایه‌ها، در شرایط نظام بهره‌کشی حاکم، توسط سرمایه‌داران ملی و منعنتی و تجاری و رباخواران تصالح گردیده و در خدمت تامین منافع آنان و پاسخ دولت خدمتگزار آنها قرار گرفته است.

طابق آخرین ارقام رسی موجود، کل سپرده‌های بخش خصوصی در سیستم بانکی در خرداد ۱۳۹۵ بالغ بر ۷۵۴ میلیارد ریال بوده است (جمهوری اسلامی ۱۳۹۵/۵/۱۲). روش است که در شرایط موجود، بخش اعظم این سپرده‌ها بنام سرمایه‌داران بزرگ و در تصالح آنان است. اکثریت توده‌های زحمتکش در شرایط بحران اقتصادی حاکم و اختلال می‌عیشت روزمره، فاقد پس‌انداز و یا امکان سپرده‌گذاری در بانکها هستند. با این حال قابل توجه است که وجود بیش از ۲۰ میلیون سپرده‌گذار در سیستم بانکی و پس‌انداز و سپرده‌های اندک آنان، در مجموع رقم قابل لاحظه‌ای را تشکیل می‌دهد که در اختیار و کنترل بانکها قرار گرفته است. کار و زندگی در شرایط حاضر، بورزه در جامعه شهری، ارتباطات و مراجعت مردم به بانکهای اجتناب‌نایدیر می‌سازد. این مبالغی که هر ماهه از دستمزد و حقوق کارگران، کارمندان و قشر وسیع حقوق‌بگران بعنوان بیمه بازنشستگی و نظایر آن کسر می‌شود، در متدوق بانکها جمع‌آوری می‌گردد که این ارقام نیز رویه‌رفته طی سالیان مدام مبالغ کلانی را تشکیل می‌دهند. مثلاً حق بیمه و بازنشستگی کارگران به بانک رفاه کارگران و حق بیمه ارتشیان به بانک سپه و هدایت پرداخت می‌گردد. علاوه بر اینها، رژیم اسلامی که در حل مشکلات و تخفیف عوارض بحران اقتصادی بکلی درمانده است، به بهانه تعقیب "سیاستهای پولی" و "کاهش نقدینگی" و یا "کنترل تورم" و در واقع برای تامین هزینه‌های روزافزون

قربیب ۵۰۰/۲۰ میلیارد ریال مجموع دارائی‌های ۱۵ در داخل کشور با متجاوز از ۷۰۰ شعبه و نایندگی، سیستم بانکی ایران را تشکیل می‌دهد. در این سیستم، بیش از ۲۰ میلیون سپرده‌گذار وجود دارد که جمع سپرده‌های آنها از ۹۰۰ میلیارد ریال فراتر می‌رود.

این سرمایه‌های عظیم و این امکانات وسیع چطور فراهم آمده است و چگونه مورد استفاده قرار می‌گیرد؟ این امکانات در دست کیست و در خدمت تامین منافع چه کسانی بکار گرفته می‌شود؟ سیاستهای رژیم جمهوری اسلامی که در همه عرصه‌های اقتصادی و اجتماعی کارنامه سیاهی از غارت و چیاول، فقر و ویرانی و بی‌کفاوتی و سردرگی را بر جای نهاده است، در مورد سیستم بانکی چگونه بوده است؟ و اکنون که بحران اقتصادی حاکم بر جامعه ابعاد فلک‌تباری یافته است، سردمداران و سئولان رژیم چه مقاصدی را در مورد امکانات بانکی و مالی کشور دنبال می‌کنند؟ قبل از پرداختن به بررسی و پاسخ این شووالات، بهتر است تحولات و تغییرات سیستم بانکی کشور طی چند سال گذشته را به اجمال از نظر بقدارانیم.

تحولات سیستم بانکی در سالهای بعد از ۱۳۵۷

پس از انقلاب بهمن ۱۳۵۷، بواسطه وجود فضای سیاسی موجود از بکسو و به علت وضعیت مالی نامساعد بانکها - که بخش مهمی از سرمایه‌های توسط سرمایه‌داران بزرگ و واستگان رژیم گذشته از کشور خارج گردیده و در معرض ورشکستگی قرار گرفته بودند - از سوی دیگر، قانون دولتی کردن کلیه بانکها و شرکتهای بیمه در خرداد ماه ۱۳۵۸ به تصویب رسید. در مهرماه همان سال طرح ادغام بانکهای موجود تصویب شد و متعاقب آن ۱۳۶۳ به دولتی و خصوصی، داخلی و خارجی قبلي در ۱۵ بانک عده ادغام گردیدند. این بانکها که هم‌اکنون فعالیت دارند، علاوه بر بانک مرکزی، شامل سه بانک تخصصی؛ صنعت و معدن، کشاورزی و مسکن، و شش بانک تجاری؛ ملت، تجارت، ملی، سپه، رفاه، کارگران و بانک مادرات (و شعبات آن در هر استان به نام بانک استان) هستند.

هره با این تغییرات، موضوع "حذف بهره" و اسلامی کردن بانکها از جانب سردمداران رژیم مطرح گردید. پس از حدود سه سال سردرگی و تبلیغات فراوان در مورد "حذف بهره" سرانجام قانون "عملیات بانکی بدون ربا" در شهریور ماه سال ۱۳۶۲ به تصویب مجلس مجلس رژیم رسید و مورد تأیید شورای نگهبان قرار گرفت. طابق این قانون و با تغییراتی که در تعاریف و اصطلاحات و مقررات امور بانکی بعمل آمده، بانکها ظاهر و اسا از پرداخت و دریافت بهره در عملیات بانکی منع شدند. از آنجا که برخلاف تبلیغات عوامگیریانه رژیم حذف بهره علاوه امکان پذیر نی باشد، اصطلاحات دیگری مانند "کارمزد"، "سود" و "غیره بجای بهره و ربا، و یا "مضاربه" (برای وام‌های تجاری)، "جهال" (در مورد وام‌های پیمانکاران) و "بیع دین" (تنزیل سفته و برات تجاری توسط بانکها) و ۵۰ مرسوم و رایج

بازنگری عمیق در نظام مدیریت اقتصادی سوسياليسم

این نظام شدیداً متمرکز مدیریت اقتصاد، با منتقل کردن کارخانه‌ها و مصالح از مرکز به مناطق محروم و ناگرانه‌ای ایجاد یک دور را که در آن انسان‌ها و طویل و مقدم شمردن تولید محصولات بر نامه‌ریزی شده برا اراضی نیازهای انسانها و رشد و شکوفائی استعدادهای آنها، مانع نشده است که در سطوح پایین تر مدیریت اقتصادی و مهمتر از همه در سیاست‌های توسعه‌های وسیع تولید کنندگان ابتکار و خلاقیتها رشد یابد. بعلاوه با تضمین همه چیز از قبل، مانند بودجه، تأمین مواد و سایر مورد نیاز، تضمین بازار و تعیین حقوقها، جای چندانی برای اینکه انگیزه‌ای در ایستای بهبود وضع تولید از جهات مختلف وجود داشته باشد، باقی تلاش اشته است. رهبری حزب کمونیست اتحاد شوروی وقتی از پیدایش "رکود اقتصادی" و "شرایط" ما قبل بحران در اوایل دهه ۲۰ و اوایل ۸۰ در اقتصاد شوروی سخن می‌گوید قبل از هر چیز این نظام شدیداً تتمرسک و جامد را بعنوان عامل ایجاد وضع موجود طرح می‌کند. میخائیل توربا چف در پلنوم زوئن در تشریح شرایط موجود اقتصادی چنین ثفت: "در این دوره (اوایل دهه ۲۰ و اوائل دهه ۸۰) نرخ رشد اقتصادی سقوط کرد و به حدی رسید که در واقع بمعنای ظهور رکود اقتصادی بود. ما بتدریج موقعیت‌هایمان را یکی پس از دیگری از دست دادیم و شکافی که از لحاظ بهبود کارائی تولید و کیفیت محصولات و تکامل علمی و تکنیکی ما را از پیشرفت‌های ترین کشورها جدا می‌کند، به ضرر باعجمة تشد."^۱

"توسعه‌ی اقتصادی خصلت ناهماهنگی بخود گرفت. ضروری بود که تغییرات مهمی در سیاست ساختاری، در انتخابات زمینه‌های سرمایه‌گذاری صورت گیرد تا اینکه تحرکی در رشد شاخصه‌های کلیدی اقتصاد از لحاظ پیشرفت علمی و تکنیکی، صرفه‌جوشی در منابع و کارنسانی بوجود آید. متأسفانه این تغییرات صورت نگرفت. حتی فراتر از آن، به توسعه‌ی تاسیسات مکانیکی نیز توجهی مبذول نشد، دستگاههای تولیدی که فرسوده شده بودند، محصولاتی تولید می‌گردند که انطباقشان با استانداردهای بین‌المللی کمتر و کمتر می‌شد.

"تمایل به حل‌گیری از سقوط شرح و شد از طریق بکارگیری روش‌های توسعه‌ی سطحی تولید (یا توسعه‌ی کمی تولید یعنی ایجاد واحدهای جدید به جای مردشیزه کردن واحدهای موجود) به هزینه‌های شست‌جیده و بیجا برای گسترش بخش اثربری سوختنی، به وارد کردن اجباری منابع طبیعی جدید و به اسراف و نه کشیدن این منابع، به افزایش افراطی نیاز به نیروی انسانی اضافی و کمبود نیروی کار در اقتصاد ملی منجر شد و در عین حال سقوط تناسب میان ارزش هزینه‌های تولید و ارزش محصولات تولید را بدنبال آورد.

بر اساس مشکلات اقتصادی و کاهش نرخ رشد در آمد ملی، فشار و لشنج مالی در اقتصاد ملی بیشتر و بیشتر نهایان می‌شد. بودجه دولت را در نظر بگیریم. در ظاهر، در این زمینه اوضاع کاملاً رو به راه بود. در آمد‌ها هزینه‌ها را می‌پوشانند. اما اینکار چونه صورت می‌گرفت؟ این کار نه با بهره‌گیری از کارائی بالاتر در اقتصاد ملی، بلکه از طریق وسائل دیگر عملی می‌شد که هم از لحاظ اجتماعی و هم از لحاظ اقتصادی، قابل تأثید نیستند. ما بویژه فروش حجم عظیمی از منابع انرژی و مواد اولیه را در بازار جهانی، محاذ شمردیم.

در اغلب موارد موسسات و سازمانهای مختلف هزینه‌ی وسائل خاص خود را بدون آنکه ضرورتی باشد از بودجه‌ی دولت برミ داشتند و این وضع مانع حریان طبیعی فعالیت‌های اقتصادی می‌شد. و بعلاوه کاملاً روشن است که با هیچ دلیلی نمی‌توان افزایش تولید و فروش نوشابه‌های الکلی را توجیه کرد...

اما نگران‌خنده‌تر از تمام آیه‌ها است که ما بتدربیج در عرصه‌ی رشد علمی و تکنولوژی عقب ماندیم. در حالیکه کشورهای غربی در اساس مشغول بازسازی اقتصاد خود با تأکید بر صرفه‌جوشی در منابع و استفاده از تکنولوژی فوق العاده مدرن بودند، در کشور ما پیشرفت علمی و تکنیکی کند شد. و این به دلیل فقدان نتایجی در زمینه‌ی تحقیقات علمی بنیادین شود، بلکه اساساً به این دلیل روی داد که اقتصاد ملی ما در برابر نواوریها حساسیت نداشت. ما حتی ارز بددست آمده از صادرات نفت و دیگر مواد اولیه را عمدتاً صرف مسائل حاری و نه مدنیزه گردان اقتصاد نمودیم. همان‌گونه که پلنوم زانویه هم مطرح کرد این اوضاع در سچه در صفحه ۱

از آغاز سال جاری میلادی، پروسه‌ی بازسازی رادیکال تمام عرصه‌های جامعه در اتحاد شوروی، از قلمرو طرح تئوریک و سیاسی مسائله و بسیج حزب و افکار عمومی حول آن فراتر رفته و به فاز جدیدی که همانا اجرای عملی نظرات جدید است گام گذاشته است. در پلنوم زانویه‌ی کمیته‌ی مرکزی حزب کمونیست اتحاد شوروی، اشکال سیاسی و اجتماعی جامد باقی مانده از دهه‌ها قبل، اشکالی که انطباق خود را با شرایط معاصر مدتهاست از دست داده است، مورد نقد قرار گرفت و همراه با ارائه‌ی درکی نوین از سوسیالیسم، در نظام انتخاباتی رایج در اتحاد شوروی تجدید نظر اساسی بعمل آمد و به جای انتخابات تک کاندیدائی، انتخابات چند کاندیدائی در شرایط دموکراتی و علیینت به تصویب رسید و مقرر گردید انتخابات دموکراتیک در تمام سطوح اجتماعی و سیاسی رایج گردد. انتخابات شوراهای محلی و منطقه‌ای در ماه ژوئن بر اساس قانون جدید انتخابات صورت گرفت. در پلنوم اخیر کمیته‌ی مرکزی (ژوئن ۱۹۷۸) نیز پروسه‌ی بازسازی به عرصه‌ی اقتصادی، یعنی عرصه‌ی تعیین‌کننده در حیات اجتماعی، گسترش یافت.

تئارش مصوب پلشوم ژوئن و قوانینی که بعداً به تصویب پارلمان اتحاد شوروی رسید، بازنگری عمیقی را در نظام مدیریت اقتصادی سوسیالیسم و در درک‌های رایج از اقتصاد سیاسی سوسیالیسم در جنبش جهانی کمونیستی نشان می‌دهد، چرا که در مورد تقریباً تمام مفاہیم و شاخصهای عمدۀ اقتصادی سوسیالیسم، مانند هدایت مرکز و طبق برنامه‌ی اقتصاد، جایگاه روابط کالا‌ئی- پولی در آن، ارتباط میان مدیریت مرکز و طبق نقشه‌ی اقتصاد و روابط کالا‌ئی- پولی در سوسیالیسم، نقش دولت در این زمینه‌ها، نظام تامین بودجه و وسائل و مواد مورد نیاز موسسات تولیدی، نظام قیمت‌گذاری تولیدات و تعبیین میزان حقوق و دستمزدها، نظام اداره‌ی موسسات تولیدی و نقش تولیدکنندگان مستقیم در آن، تغییراتی اساسی را طرح می‌کند. تجدید نظری در این ابعاد در سراسر تاریخ سوسیالیسم از زمان لنهن به بعد امری بیسابقه است. در میان مارکسیستهای غربی و نیز مارکسیستهای کشورهای سوسیالیستی، از دهه‌ها قبل بحث‌های در نقد درک‌ها و گروه‌های رایج در اقتصاد سوسیالیستی مطرح بوده که بعضی از آنها بطور جامع بر ضرورت بسیاری از تغییرات جاری پافشاری گردیده‌اند. همچنین در بعضی از کشورهای سوسیالیستی مانند مجارستان از چند دهه قبل تجارتی در راستای تغییرات فوق الذکر جریان داشته است. و بالاخره در خود اتحاد شوروی هم، چند بار در مقاطع مختلف اصلاحاتی در نظام موجود مدیریت و هدایت اقتصادی صورت گرفته، ولی هیچگدام از این تجارب و اصلاحات، از لحظه‌ی عمق و ابعاد تأثیرگذار در تکامل سوسیالیسم در جهان، با بازنگری گذوئی قابل مقایسه نیست. اهمیت این بازنگری شیز از همین جا ناشی می‌شود.

مشخصات عمده نظام موجود مدیریت اقتصادی

برای درک بهتر مضمون و اهمیت تغییراتی که در اقتصاد اتحاد شوروی در حال انجام است، لازم است ابتدا تصویری از مشخصات عمدۀ نظام موجود مدیریت اقتصادی و چیزی که آن داشته باشیم. ناکنون اقتصاد شوروی به این صورت هدایت شده است:

دولت نه فقط برنامه‌ی طولانی مدت و استراتژیک رشد اقتصادی و

جهات اصلی آن را تعیین می‌کند، بلکه همچنین برای هر کدام از شاخه‌های اقتصاد و هر کدام از موسسات تولیدی نیز برنامه و رهنماودهای مشخص می‌دهد. این کار به این طریق صورت می‌گیرد که وزارت‌خانه‌های متعددی سپرپستی شاخه‌های معینی از اقتصاد و موسسات مربوط به آن را بعهده دارند و بر تدوین و اجرای آنها نظارت و کنترل اعمال می‌کنند. در چنین نظامی تمام نیازهای موسسات تولیدی از طریق دولت، تامین می‌شود: دولت بودجه آنها را می‌پردازد، تولید آنها را در اختیار می‌گیرد و قیمت محصولات و حقوق کارگران و کارکنان را تعیین می‌کند. علاوه بر این، درباره‌ی طرفین مبالغه‌ی موسسات تولیدی، یعنی محل تامین وسایل تولید و مواد اولیه مورد نیاز و محل فروش محصولات هم، نه خود موسسات بلکه ارگانهای دولتی تصمیم می‌گیرند. میزان و محل سرمایه‌گذاری‌های جدید را هم ارگانهای

اعتبارات بر همین منوال است. یکی از نایندگان مجلس رژیم در انشای رقیان خود فاش می‌کند که "تا شهریور سال ۱۳۶۱ از تعداد مانده وامهاشی که یکی از بانکهای کشور که جمیعه ۱۱ بانک است (باند تجارت) داده بود حدود ۷۰ درصد اعتبارات را به تأمین خواستهای اولیه کارگران و زحمتکشان راه رفته بود" (کیهان ۴۴۰ نفر پرداخت کرده استهه)" (کیهان ۲۷۶/۴/۴)

صندوقهای "قرض الحسنه"

صندوقهای قرض الحسنه یا صندوق تعاون، شرکت تعاوینی اعتبار و نظیر اینها، در زمان رژیم ساقی نیز به تعداد محدودی وجود داشتند. که غالباً با همکاری و مشارکت اعضا یک کارگاه، موسسه، محله وغیره تشکیل می‌شد و هدف اصلی آن همیاری در رفع مشکلات اعضاء و پرداخت وامهای کوچک و بدون بهره ویا با بهره اندک بوده است. پس از دولتی شدن کلیه بانکها، نوع معینی از موسسات مالی و اعتباری تحت عنوان صندوق "قرض الحسنه" ایجاد و یا گسترش یافت که فعالیت‌شان کابیش مشابه بانکهای از عمدۀ ترین و بزرگترین این موسسات، "سازمان اقتصاد اسلامی" است که توسط بهشتی و موسوی و اردبیلی و دیگران ایجاد گردیده و علاوه بر فعالیت‌های گسترده در زمینه بازارگانی، دلالی و کشاورزی، اداره کنترل و صندوقهای "قرض الحسنه" "جاوید" و... را که دارای صدها شعبه در "اقصی نقاط ایران" است و بنحوی یک موسسه "عام المتفقه" معرفی می‌شود، در دست دارد. استفاده این موسسه از امکانات رایگان و ارزان دولتی، گسترش شبکه‌های فعالیت‌های پنهان و آشکار آن و سودجوئی‌های کلان بوسیله گردانندگان این موسسه، همواره یکی از موضوعات داغ در کشمکش‌های جنابهای درون حکومتی بر سر تقسیم غنائم بوده است و ماقبل در صفحات "福德ائی" در این باره سخن گفته‌ایم.

هدف از ایجاد و گسترش این نوع صندوق‌ها، علاوه بر کسب سود تحت عنوانین ظاهر فریب "قرض الحسنه" و "عام المتفقه" و علاوه بر دسترسی به امکانات و سهیمه‌های ارز و کالاهای دولتی، بوجود آوردن یک شبکه سیاسی - اقتصادی در سراسر کشور و کسب موقعیت برتر سیاسی و اجتماعی از این طریق است. فعالیت این صندوق‌ها، تقریباً شبیه بانکهای خصوصی، شامل سرمایه‌گذاری اولیه موسسان که غالباً تجار بزرگ و یا موسساتی مثل سازمان اقتصاد اسلامی است، جمع‌آوری وام‌های کوچک اعضا و مراجعین، و پرداخت وامهای کوچک با کارمزد (بهره) اندک است. علاوه بر این صندوق‌های مذکور با استفاده از سرمایه‌های جمع‌آوری شده و با دریافت تسهیلات دولتی به کار تجارت و دلالی و بساز و بفروشی وغیره نیز می‌پردازند، آنهم بدون اینکه بانک مرکزی بتواند کنترلی بر روی آنها اعمال بنماید. برایه گزارش اداره آثار بانک مرکزی در مورد ثبت و اتحاد شرکتها در شماهه اول سال ۵۶ (مندرج در کیهان ۳/۱۲/۱۳۶۱)، در این دوره جمیع تعداد ۳۸۱۸ شرکت با سرمایه‌ای حدود ۴۲/۴ میلیارد ریال بوده است. همین ارقام نیز نشان می‌دهد که تبلیفات و ادعاهای مسئولان رژیم و حتی مسئولان بانکها در مورد "محور" بودن بخش کشاورزی و "اولویت" توسعه روستائی، چقدر مزورانه و پیچ است.

امکانات و منابع بانکها در خدمت سرمایه‌داران و تجار و دلالان عمده قرار می‌گیرد تا بهره‌گیری از این امکانات سهل و آسان نیز بر سودهای گراف خود بیافزایند. ذکر دو سه نمونه مشخص از عملکرد بانکها، این مساله و همچنین دشنی رژیم جمهوری اسلامی با تأمین خواستهای اولیه کارگران و زحمتکشان راه چه بیشتر افشاء می‌نماید:

از مساله مسکن شروع کنیم. همه می‌دانند و حتی سردمداران رژیم هم ناگزیر اعتراف می‌کنند که مشکل مسکن یکی از مشکلات حاد مردم است. بینیم بانک مسکن که با سرمایه همین مردم بوجود آمده در تخفیف بحران مسکن چه کرده است. طبق گزارش مرکز آمار ایران (اطلاعات ۱۳۶۳/۲/۹)، مجموع وام پرداختی این بانک و دو سه بانک دیگر، هم ۳۸۵ میلیون ریال توان این مسکن را بسازد. شرکت تعاوینی مسکن با عهده هزار عضو، تا پایان سال ۱۳۶۳ بالغ بر ۵/۵ میلیارد ریال بوده است. یعنی بطور متوسط برای هر عضو ۱۰۰ هزار ریال وام مسکن! طبق مقررات این بانک، هر متخصصی وام مسکن باید حدود ۵ سال بعد از سپرده‌گذاری صبر کند تا حداکثر وامی به مبلغ ۱۰۰ هزار تoman با سود (بهره) عدرصد (علاوه کارمزد) دریافت نماید! وانهی قسط بازپرداخت این وام نیز مبلغی بین ۴ تا ۵ هزار تoman در ماه می‌شود که مسلمان تعداد کمی می‌توانند چنین قسطی را پرداخت کنند (جمهوری اسلامی ۸/۲۵ و کیهان ۹/۳۰/۱۳۶۳). این در حالی است که این بانک مبالغ کلانی را به شرکتهای ساختهای و پیمانکاری و یا شرکتهای بساز و بفروش اختصاص می‌دهد.

نمونه شخص دیگر، عملکرد بانک "رفاه کارگران" است این بانک که اسا برای تامین نیازهای و بهبود شرایط کار و زندگی کارگران نداده است عمل هیچ قرابتی با کارگران ندارد و بنا به اعتراف مدیر عامل آن همانند یک بانک تجاری عمل نموده و همان فعالیت محدود آن نیز عدتاً در زمینه "مضاربه در امور تجاری" و "کشاورزی اعتبار برای واردات موسسات دولتی" و نظایر آن است. جمع علاوه بر کسب سود تحت عنوان فرض الحسنه به این مسکن با ۱۳۶۳ عضو حدود ۱۹ میلیارد ریال بوده و به ۱۳۶۴ نفر هم بنحوی قرض الحسنه جمیع به میزان ۲ میلیارد ریال وام داده است. با توجه به حدود ۲ میلیون کارگر بیمه شده که کسورات ماهانه خود را به حسابهای این بانک واریز می‌کند و با در نظر گرفتن رقم ۸۸ میلیارد ریال سپرده سازمان تامین اجتماعی (از محل حق بیمه کارگران) در این بانک در سال ۱۳۶۴ (جمهوری اسلامی ۵/۵/۱۳۶۴) میزان فعالیت بسیار ناچیز این بانک در مورد نیازهای کارگران بخوبی معلوم می‌شود.

بر مبنای گزارش رسمی مرکز آمار، میزان کل وام پرداختی بانک کشاورزی به دهقانان از طریق بیش از ۳۱۰ شرکت تعاوینی با ۳/۹۲۵/۰۰۰ عضو در سال ۱۳۶۳ حدود ۴ میلیارد ریال بوده و متوسط مبلغ وام هر عضو وام‌گیرنده فقط ۵۷۷ تoman بوده است. همین ارقام نیز نشان می‌دهد که تبلیفات و ادعاهای مسئولان رژیم و حتی مسئولان بانکها در مورد "محور" بودن بخش کشاورزی و "اولویت" توسعه روستائی، چقدر مزورانه و پیچ است.

نکته مهم دیگر در زمینه توزیع اعتبارات بانکی، چگونگی تخصیم و اعطای اعتبارات به اشخاص و موسسات مختلف است. در حالی که مثلاً یک دهقان خردگار برای دریافت مبلغ ۱۰ هزار تoman وام باید یک یا دو ماه دوندگی کند، اعتبارات کلان در اختیار زمینداران بزرگ گذاشته می‌شود. در بخشهاي صنعت، ساختهای و بازارگانی نیز وضع تقسیم

بانکداری اسلامی: بقیه از صفحه ع

ت سال ۱۳۶۱ بواسطه مجموعه شرایط اقتصادی و اجتماعی حاکم و از جمله مطالبات بانکها از سرمایه‌داران فراری و یا صایع دولتی شده، که بلاصول مانده بود، و بی‌برنامی و بی‌کفایتی ارگانهای مسئول رژیم، عملیات بانکی گسترش چندانی نداشت و امکانات بانکی نه تنها در جهت رفع نیازهای مردم، بلکه حتی در مورد ایجاد طرفیت‌های جدید تولیدی و زیربنایی هم مصرف نتربدید. برایه گزارش داخلی سازمان برنامه (۱۳۶۳)، رشد کل اعتبارات بانکی در فاصله سالهای ۱۳۶۱ تا ۱۴ فقط ۱۴ درصد بوده است. اما در همین دوره نیز بخش بزرگی از اعتبارات به مصرف امور بازرگانی، خدمات و هزینه‌های مصرفی رسیده است. در سال ۱۴، سهم بخشهاي بازارگانی و خدمات و سفرقه در کل اعتبارات بانکی ۳۶ درصد، ساختهای (خرید و فروش و ساخت) ۳۴ درصد، صنعت و معدن ۴ درصد و کشاورزی ۴ درصد بود.

پس از آغاز اجرای قانون "عملیات بانکی" در سال ۱۴ نیز، رشد اعتبارات اعطا شده بانکی بطور عمده به اعتبارات کوتاه‌مدت بویژه در بخشهاي بازارگانی و خدمات اختصاص داشته است. در سال ۱۴ که رسا رشدی برای وامهای بخش بازارگانی و خدمات در نظر گرفته شده بوده "علیرغم مصوبه دولت" اعتبارات این بخش شدیداً بالا رفت (جمهوری اسلامی ۵/۱۲/۱۳۶۳)، در سال ۱۵ نیز همین ساله تکرار گردید. رئیس بانک مرکزی دراین باره گفت: "سال گذشته در بخش کشاورزی هدف رشد (اعتبارات) ۴ درصد بود که ۱۷ درصد آن تامین شد... در بخش صنعت و معدن رشد ۱۲/۴ درصد بود که به ۳/۴ درصد رسیدیم... در بخش ساختهای بازارگانی و خدمات اعطا شده بخش بازارگانی و خدمات دولت در نظر گرفته شده بوده" (جمهوری اسلامی ۵/۱۲/۱۳۶۳). هدف تعیین شده ۱۲/۴ درصد بود... در بخش بازارگانی و مسفرقه هم ۱۶/۵ درصد رشد داشته‌ایم که هدف رشد در این بخش صفر درصد بوده است" (اطلاعات ۲۶ و کیهان ۲۸ خرداد ۱۳۶۴). رشد اعتبارات بانکی به این بخش بازارگانی و خدمات، به رغم سیاست رسمی دولت، ناشی از علل گوناگون است که ریشه در ماهیت رژیم و مجموعه شرایط اقتصادی حاکم دارد. اولاً بورژوازی تجاری بواسطه شرکت در حاکمیت و نفوذ در بانکهای می‌خواهد و می‌تواند سهم اعتبارات بانکی مورد نیاز خود را تامین نماید. ثانیاً سودهای کارگران بزرگ که به برگت سیاستهای رژیم به سودهای گذاری در طرحهای بلندمدت بانکها را در صنعتی نیستند و بعلاوه میل ندارند بانکها را در سود طرحهای مذکور مشارکت بدھند و بنابراین به اعتبارات بانکی در نظر گرفته می‌شوند. همین انتقامات بانکی که تسبیلات بیشتر و هزینه کمتر دارد، رغبت زیادی نشان می‌دهند. ثالثاً خود بانکها نیز بدليل فقدان برنامه اقتصادی دولت، ناتوانی در تهیه و اجرای طرحهای مشارکت تولیدی و صنعتی و مطالبات اینباش شده قبلی از صنایع، غالباً به اعطای اعتبارات کوتاه‌مدت و یکساله (که عدتاً هم در بخش خدمات و بازارگانی است) روی می‌آورند. قابل توجه است که حتی قسست قابل توجهی از اعتبارات داده شده به صنایع، ساختهای و کشاورزی هم جنبه سرمایه‌گذاری جدید و یا تولیدی اراده، بلکه برای تامین هزینه‌های عملیاتی، تنتخه ۱۰۰ بارزی صورت می‌پذیرد. مثلاً بیش از ۵/۵ دریال از اعتبارات بانکی که قرار است اسال دهای صنعتی داده شود، به تامین هزینه‌های ن واحد اختصاص می‌پاید. بات بالا بطور کلی روشن می‌سازد که چنین

جنگ، مبارزه هم میهنان ما برای پایان جنگ را تقویت خواهد کرد.

هم میهنان!

در آستانه هشتمین سال جنگ خانمانسوز، شکست سیاست جنگ افروزانه و بن بست آن در جبهه‌ها آشکارتر شده، نارضایتی و نفرت مردم علیه جنگ و علیه رژیم گسترش یافته و رژیم جمهوری اسلامی در انتظار مردم ایران و جهان بیش از پیش رسوا و متزوی شده است.

رژیم جمهوری اسلامی در صدد است تا باز هم از طریق توسل به ماجراجویی‌های نظامی و تاکتیک "امواج انسانی"، از طریق دامن زدن به تشنج در منطقه و در خلیج فارس، ابعاد جنگ را گسترش دهد. اکنون رژیم جمهوری اسلامی بحران خلیج فارس را دامن زده و موجبات و بیهانه‌های حضور نظامی قدرتهاخی خارجی بویژه ناوگانهای آمریکائی را در خلیج فارس فراهم آورده است. رژیم اسلامی می‌خواهد تا از این طریق و دامن زدن به تشنج بر شکست سیاست جنگ افروزانه و بن بست جبهه‌ها سرپوش بگذارد.

هم میهنان!

در آستانه هشتمین سالروز جنگ، رژیم جنگ افروز خمینی، بی‌اعتنای خواست عمومی مردم ایران برای پایان دادن به جنگ، بی‌اعتنای به افکار عمومی جهانیان صلح‌دوست و قطعنامه‌ها و مصوبات سجامع بین‌المللی، همچنان کشتار بیشتر جوانان و تباہی و نابودی میهن را تدارک می‌کند.

رژیم، هیچگاه به میل خود به جنگ پایان نخواهد داد. در برابر مردم ما، تنها یک راه قراردادارد. یکانه راه موثر ما برای پایان دادن به جنگ، گسترش مقاومت و مبارزه سراسری و متحداهه علیه جنگ و علیه رژیم جمهوری اسلامی است. در این ۲ ساله نیز مقاومت و مبارزه مردم ما به اشکال گوناگون و در گوش و گناه ایران ادامه داشته است. این اعتراضات و مبارزات پراکنده، تنها در صورت کانالیزه شدن در یک جریان مشترک عمومی برای صلح و علیه جنگ می‌توانند رژیم را در برابر خواست مبرم و عمومی صلح، به عقب‌نشینی وادراند. بدون سازمان دادن مبارزه‌ای متحداهه و پیغیرانه، فدایکاریها و جان‌فشناینهای توده‌های مردم و نیروهای سیاسی علیه جنگ و علیه رژیم به نتیجه‌های شایسته و متناسب با این فدایکاریها منجر نخواهد شد. در راه متحدکردن مبارزات مردم، نیروها و سازمانها و احزاب مترقبی و انقلابی وظیفه‌ای خطیر بر دوش دارند. ما همه نیروها و جریانات مترقبی و صلح‌دوست را به تلاش و فعالیت در راه متحدکردن مبارزات مردم برای صلح و علیه جنگ‌فرامی خوانیم.

در راستای انجام این وظیفه عمومی و در هشتمین سالروز جنگ ایران و عراق، ما از همه نیروهای ایمان می‌خواهیم که تبلیغات و فعالیتهای اعتراضی و افسارگرانه خود علیه جنگ و جمهوری اسلامی را در همه جا و با اشکال ممکن، هماهنگ کنند و بسهم خود، مشترکاً، برای گسترش فعالیتهای اعتراضی هم میهنان مبارز و صلح‌دوست، برای جلب حمایت نیروهای آزادیخواه و مترقبی و افکار عمومی جهانیان نسبت به مبارزه عادلانه مردم ایران در راه صلح و علیه جنگ، اقدام کنند.

هم میهنان، آزادیخواهان، مردم صلح‌دوست جهان!

در هشتمین سالروز جنگ ویرانه فعالیت و مبارزه خود را برای صلح، علیه جنگ، برای پایان دادن فوری به جنگ، برقراری آتش‌بس و بازگشت نیروهای نظامی به مرزهای بین‌المللی شناخته شده و مبادله اسرای جنگی هماهنگ و گسترده‌تر کنیم. برای قطع فروش سلاح به دولتها ایران و عراق مبارزه کنیم و در راه جلب حمایت و همبستگی نیروهای صلح‌دوست جهان نسبت به مبارزه مردم ایران بکوشیم. با این امید که جنگ نکبت‌بار پایان نیزد، صلح و شادی به میهنان بازگردد، مبارزات مردمان پیروز شود و بر ویرانه‌های رژیم جمهوری اسلامی، ایرانی مستقل و آزاد و آباد بنا کنیم.

شهریور ماه ۱۳۶۶

شعری برای سر زمین هنوز بربای استاده

تسبیح خاکسار

آن‌تاه
همه هجوم می‌برند.
درهای مغل را می‌شکند
واز سردابه‌های تودرتون می‌گذرند
ناکلوبته‌ای را
که در تاریکی روئیده بود
بدراورده
در زیر آفتاب نشا کنند
آنان مرگ را باور نمی‌کنند
جز در لحظه‌ای که اتفاق می‌افتد.
آنان تاریکی را باور نمی‌کنند
آنان شب را باور نمی‌کنند
و آن را مهلتی می‌دانند
تا فسفر آب دریاها
بتواند
خیره‌شان کند.

آنان گذر زمان را باور نمی‌کنند
و عقربه ساعت‌هاشان
به شاخه نیلوفری بسته شده
که هر روز رویش پنهان گیاه را می‌نمایند.
ساعت‌ها تکرار ثانیه‌های بیهوده نیست
صداه را اندازه می‌گیرد.
لبخندها را وزن می‌کند.
حجم دیدارها را معین می‌کند
واز تعدد آفتاب‌های رفته
واز آوار آخرین پرندگانی که
در سیده دم
در اقیانوس تن شستند
سخن می‌گوید.
راستی نام تو چیست؟
در شهرزاده شدی
یا در روتا؟
کسی نمی‌داند.
تو بر فراز هزاران کاکل پریشان
دستادست می‌گذری
تاه به چهار راه می‌رسی.
در این سفر نامت گم می‌شود.
در این سفر بیویت گم می‌شود.
چه کسی نحس‌تین بار رخت‌های تو را دوخت؟
چه کسی نحس‌تین بار کفش‌های تو را وصله زد؟
بر سر کدام شاخه درخت بلند
نحس‌تین بار افق دور را
نظره کردی؟
مدهوش کدام صدا و رنگی
که هنوز
در کوچه‌های خاطره
آنرا دنبال می‌کنی.

آنبا
که گرسنگی
بویی قدیمی و آشناست
- برای همه.
نامی برای شناختن
بهانه‌ای برای دیدار
عشق ورزیدن
زیستن
تودیار به دیار می‌روی
و حصه آدمها را
- شادی‌های اندی
تحمل‌های فراوان
رنج‌های بی مر
شکیبائی‌های شفت انتیز.
بین‌شان تقسیم می‌کنی.
تورا از یاد نمی‌توان برد.
تورا که نمی‌دانی دوست داشتن چیست
اما آنرا
با نان و نمک
هر روز با همسایهات تقسیم می‌کنی.
بیازیجهات می‌گیرند
تورا از خود می‌گریزانند
به بیوهودگی نامت را تکرار می‌کنند
اما چون کفش کهنه‌ای
بر پیشانی در خانه‌هاشان
بر میخت می‌کشد
تا هر صبح و پسین
تورا بر کاکل‌هاشان داشته باشد.
تورا از یاد نمی‌توان برد.
نه کوچه‌های سوگوارت را
با سنجه‌های عزا
نه پنجره‌های بستهات را
با پوشال‌های کاه
و نه بازوan بلند و کشیده‌ات را
که از معبرهای پیچ در پیچ می‌گذرد.
چون آه.

آنجا
اخبار روزانه منتقل می‌شود
نام جانباختنان به زبان می‌آید
آمار زندگان و مردگان
چون بازی "دامنه"
بالا و یائین می‌رود
و عشقی کهنه و قدیمی
با زبانی الکن افشا می‌شود.
یکی صداحا را رنگی ارغوانی می‌زند.
یکی شبتم می‌فروشد.
و یکی در میان همه‌مه و غوغای
گوشه می‌گیرد
تاه آواز زنجیرهای تنها گوش کند.

چشمهدای با آبی روش
به‌زلالی اندوه بامدادان.
رودی جاری.
ترنم سنت و آب.
جرنگا جرنگ بی امان زنجیری رونده.
ماری سفید و خفته
میان برنجزاران
نثارین بچرخ گاری‌ها
و سم اسب
سپیدارانی بلند و دور از دسترس
دستان سپرکشیده خاک
بر حواشی جوپیاران
و آواز دخترکی خردسال
دو میدانچه خلوت دهکده.
تورا از یاد نمی‌توان برد.
نه کوچه‌های نت
نه خیابانهای بیدرخت
و نه خاموشی مطلقات را
- یاد آور سکوت سنت‌ها -
در آمیخته با دردهای خفته
چون دیوار ساکت زندان.
ورویای سپیده دم یک تبعیدی.
و نه شادی نابهنه‌تام را
آن‌تاه
که با انفجاری از جامه بدر می‌ای.
سکوت و تحمل
این میراث ابدی
جواهر پرپها
یادگار قدیمی اجدادت را
- خالی با رنگی قهوه‌ای
سیز
ماه گرفتگی -

قرن تا قرن
با خود می‌کشانی.
زنان تو
آبستن بقا
با پستان‌های پرشیر شکیبائی
دختران تو
با دوپروانه شطه‌ور از وفا
رقسان با چهره مهتابی شان
بدیدار تو می‌آیند
واز همیان انتظار و شب بیداری هاشان
بذری بر خاک و اسفالت
- در گذرگاهها -
می‌افشانند

تاه جرانی را
در عطر پونه‌های رویان
از یاد ببری
و رنگی را که از خار است
در جاشت خلیده بود.

ملی، جیب سرمایه‌داران داخلی و انحصارات بین‌المللی را پرتر می‌سازد و ترانی شدید موجود را دوچندان می‌شاید.

در اثر شدید تنگی مالی رژیم، دولت از سال گذشته به این طرف، علاوه بر استقراب از بانک مرکزی و انتشار اسکناس برای جبران کسری بودجه، به استقراب مجدد از سایر بانک‌ها از تحت عنوان تامین هزینه "پروژه‌های عمرانی" روی آورده است. موسوی نخست وزیر در رابطه با بودجه سال ۱۴۰۰ تشکیل این کانونهای احیای سنت اسلامی قرض‌الحسنه، همچنین نظارت به هماهنگی و منسجم بودجه پروژه‌های عمرانی از طریق سیستم بانکی نمودن حرکت صدوق‌های قرض‌الحسنه و هدف از احتیاجات مالی کانون بوسیله کمیسیون امور بازرگانی کانون و از طریق خرید و فروش پاره‌ای از وسائل و لوازم مورد نیاز تامین می‌گردد... در حدود ۴۰۰ صدوق در سطح استان اصفهان در حال فعالیت می‌باشد... در سال گذشته حدود ۱۸ میلیارد ریال وام به مردم در امور مختلف پرداخت شده است...".

در شرایط کنونی و بواسطه مجموعه عوامل و عوایض بحران مانند کبود شدید ارز و مواد و مصالح ساخته‌ای وغیره، اصلاً امکان اجرا و تکمیل اغلب پروژه‌های موجود نیز وجود ندارد. حتی برخی از

سیستم بانک مرکزی نیز به این سیاست دولت اعتراض کرده و استفاده از اعتبارات بانکها برای

هزینه‌های جاری و بی‌بازگشت را بسیار زیانبار توصیف کردند. آشکار است که حتی در چارچوب

راه حل اجتماعی بازارسازی سرمایه‌داری وابسته و در منطق سرمایه‌داری نیز استفاده از بنایع بانکها به

برای سرمایه‌گذاری و ایجاد امکانات تولیدی بلکه برای جنگ و هزینه‌های جاری مشابه آن، چیزی جز

شدید بحران و روشکستی کامل مالی دولت - و بهمراه آن بانکها - را پدید نخواهد آورد. اما رژیم

اسلامی که تداوم جنگ خانمانسوز را در سرلوحة هدفهای شوم خود قرار داده است، به هر گاری تن

در می‌دهد. در بودجه سال عز نیز، علاوه بر ۹۵۰ میلیارد ریال کسری بودجه رسی و اعلام شده، مبلغ ۱۵۰ میلیارد ریال هم، طبق تصریه ۲۲، به عنوان

استفاده دولت از اعتبارات بانکها تعیین و تصویب گردیده است.

طبق گزارش‌های رسی سازمان برنامه و بانک مرکزی رژیم، بدھی‌های دولت به بانک مرکزی و سایر بانکها سال به سال افزایش یافته است. چنانکه بدھی دولت به سیستم بانکی در سال اخیر بیش از ۴ برابر سال ۱۴۰۰ رسید و بدھی بخش دولتی (دولت

به اضافه شرکتها و موسسات دولتی) به بانک مرکزی، نسبت به سال ۱۴۰۰ نزدیک به ع برابر شد. مطابق طرازname بانک مرکزی، مجموع دارائی‌های این بانک

در سال ۱۴۰۰ حدود ۲۷۰ میلیارد ریال و کل بدھی‌های بخش دولتی به این بانک به رقم بیسابقه

۴۸۵ میلیارد ریال بالغ گردیده است. در سالهای ۱۴۰۱ تا ۱۴۰۵ نیز به ترتیب ۵۱۵ و ۳۵۴ و ۱۳۴ میلیارد ریال دیگر به علت کسری بودجه سالانه دولت، به بدھی‌های بخش دولتی به بانک مرکزی افزوده شده است.

رژیم جمهوری اسلامی بواسطه مجموعه سیاستهای اجتماعی و ضدمردمی خود، نه فقط دولت بلکه سیستم بانکی و کل اقتصاد کشور را به فلاکت کشانده و در معرض اخلاص کامل قرارداده است. این رژیم نه تنها در طی دوره حاکمیت شوم خود فقر، ویرانی و

بحران فرازینده را برای مردم می‌بیند، هر روز بیش از روز پیش، به منابع سرمایه باقیمانده بانکها

دست می‌برد تا بلکه از این بحران و روشکستی راه خروجی پیدا کند. اما همین امر بکارگیری و استفاده

بی حد و حساب دولت از منابع بانکی، یک گام دیگر آن را به ورطه فلاکت و اخلاص کامل مالی و اقتصادی کمالاً از هم گشته، ویران و روشکسته را به میراث خواهد

بانکداری اسلامی: ... بقیه از صفحه ۸

برای نشان دادن نمونه‌ای از شبکه و حجم

فعالیت این قبیل صندوق‌های خلاصه‌ای از تواریخ فعالیت‌های "کانون قرض‌الحسنه" استان اصفهان را به

نقل از روزنامه جمهوری اسلامی (۱۴۰۰/۰۹/۱۶)

می‌آوریم: "یکی از مسئولان کانونهای تقدیم، هدف از

تشکیل این کانونهای احیای سنت اسلامی قرض‌الحسنه، همچنین نظارت به هماهنگی و منسجم

نمودن حرکت صدوق‌های قرض‌الحسنه و هدف از

احتیاجات مالی کانون بوسیله کمیسیون امور بازرگانی کانون و از طریق خرید و فروش پاره‌ای از

واسطه و لوازم مورد نیاز تامین می‌گردد... در حدود ۴۰۰ صدوق در سطح استان اصفهان در حال

فعالیت می‌باشد... در سال گذشته حدود ۱۸ میلیارد

ریال وام به مردم در امور مختلف پرداخت شده است...".

ورشکستگی مالی دولت و سیستم بانکی

پیش از این نشان دادیم که چگونه رژیم جمهوری

اسلامی بخش عظیمی از منابع و امکانات بانکی جامعه را در خدمت تامین منافع سرمایه‌داران و زیست‌داران

بزرگ و تجار عده قرار داده و نیازها و خواستهای مردم را قربانی منافع غارنتران نموده است. اما

دولت جمهوری اسلامی، بعنوان بزرگترین کارفرما و سرمایه‌دار کشور نیز، بخش دیگری از منابع و امکانات مورد بحث را در خدمت پیشبرد مقاصد و اهداف ارتجاعی خود گرفته و یا بواسطه سی‌کفایتی به حیف و میل و نابودی کشانده است.

پس از دولتی شدن بانکها، مطالبات انبیه سیستم بانکی از شرکتها و کارخانجات بزرگ که اغلب اینها

هم دولتی شده بودند، عمل و غالباً بحال تعلیق در آمد. سلامت مالی سیستم بانکی، حتی در چارچوب

حساب و کتاب روشی میان شرکتها و موسسات دولتی و بانکها وجود داشته باشد. اما دولت اسلامی

که در سر سودایی جز تامین چپاولگری سردمداران رژیم و سرمایه‌داران و جنگ‌افروزی و توسعه‌طلبی

نشاشته و ندارد، هیچ اقدام قاطع و قابل ملاحظه‌ای در حل این مشکل مالی و بانکی عده معمول نداشت. هم‌اکنون نیز بسیاری از شرکتها و واحدهای دولتی و یا وابسته به دولت از جمله بنیاد مستضعفان، صدها میلیارد ریال به سیستم بانکی بدهکار هستند.

بساله بهمتر، بدھی‌های روزافزون دولت به سیستم بانکی است که نه تنها خود دولت بلکه همچنین سیستم بانکی و مجموعه اقتصاد جامعه را در

معرض روشکستگی کامل قرارداده است. رژیم که قادر نیست بحران اقتصادی شدید و بیسابقه موجود را تخفیف دهد، با مجموعه سیاستها و سیاستی‌های خود، بحران را تشدید می‌کند. رژیم که برای تامین هزینه‌های روزافزون جنگ، چپاولگری و حیف و

میل‌های حتی در آمدهای نفت و مالیات‌های وصولی

ستین از توده‌های مردم را کافی نمی‌بیند، هر روز بیش از روز پیش، به منابع سرمایه باقیمانده بانکها

دست می‌برد تا بلکه از این بحران و روشکستی راه خروجی پیدا کند. اما همین امر بکارگیری و استفاده

بی حد و حساب دولت از منابع بانکی، یک گام دیگر آن را به ورطه فلاکت و اخلاص کامل مالی و اقتصادی کمالاً از

نیز می‌کند و متناسبلاً از محل خرج این منابع

پوستینی از اعتماد دستی بخشنده عدالت

اشرکی برای آزادی مردمی

برای زخم‌های دوست و رویا

که کبوتران از آن می‌نوشند

تا با پرها سوخته بر گرد هانه ماه پرواز کنند.

هر گز نیاسوند.

پوییدن و آن را

چون عقیقی سفتن.

آنرا تراشیدن.

ترashیدن با تیشه نور و در کوره دل آب کردن.

و آنرا به هیبت خاکی در آوردن.

او اکنون کودکی است

که در آهنه خانه کار می‌کند.

او اکنون مادری است که با گل سرخی بر سینه

بدیدار فرزند زندانی اش می‌رود.

او اکنون جوانی است

که در چهار راهها می‌جنگد

و در کوچه‌ها شبناه پخش می‌کند.

او صدایی است

که از پس میله‌ها فریاد می‌شود.

کاستک‌ها را می‌ترکند

سرنیزه‌ها را زنگار می‌زنند

تھواره‌ها را می‌جنیاند

و در پشت پلک نوزادان می‌خزد

تا آنان

پستان احتیاطرا رد کنند.

و آنگاه ستاره‌باران سقفی سخی

و آنگاه تفیل عاشقانه دست‌ها و لبها

در کوچه‌های بی‌شمار

و آنگاه رئین کمان بازووان تو و آفاق خیابان‌ها

و آنگاه تفیل عاشقانه دست‌ها و لبها

و آنگاه سیلاپ مهر و دانایی در ازدحام میدان‌ها

و آنگاه تولد کودکان بی‌شمار

در دامان هزارسوی تو

که تنها و تنها

به فردا می‌اندیشند.

نه!

تو را از یاد نمی‌توان برد.

اعتراض خسن حضور در محل کار، کاری انجام نی دادند، مدیریت کارخانه قبل از شروع برداشت محصول، با ترس از بیماران عراق و نابودی محصول نیشکر به کارگران وعده می دهد که در مقابل برداشت سریع محصول، پاداش خوبی به آنها برداخت خواهد شد. ولی بعد از پایان کار، تنها معادل ۱۵ روز حقوق به کارگران و کارمندان برداخت می شود. در حالیکه از طرف مدیریت به مسئولین کارخانه که از انjen اسلامی و نورچشمی های حزب الله هستند و در مدت برداشت کاری انجام نمی دادند، ۲ ماه پاداش برداخت می شود. کارگران بدنبال اطلاع از این مساله دست به اعتراض زدند. مدیریت از امام جمعه و مزدوران کمیته و سپاه کمک خواست. ولی علیرغم سخنرانی امام جمعه و تهدید کیتکچی های مسلح، کارگران به اعتراض به مدت یک هفته ادامه دادند و در پایان هفته، مدیریت دو هفته مهلت خواست تا به مساله رسیدگی کند و کارگران با درخواست مدیریت موافقت کرده و به اعتراض پایان دادند.

در طول مدت اعتراض انجمن اسلامی خود را بیطریق نشان می داد و سعی می کرد بعنوان میانجی میان کارگران و مدیریت، از تشید اعتراض و مقاومت بیشتر کارگران جلوگیری کند. ولی از آنجا که چهره مزدور و نوکر انجمن اسلامی برای اکثر کارگران انجمن اسلامی شاخته شده بود، در کار خود ناکام ماند. در طول اعتراض ۳۰ نفر از کارگران بازداشت شدند که تحت فشار بقیه کارگران از زندان آزاد شدند.

خبر این تحصن در شماره های گذشته فدائی اشتباها بعنوان تحصن در کشت و صنعت کارون ذکر شده بود که بدینوسیله با پوزش از خوانندگان تصحیح می شود.

کارخانه توشیبا

در کارخانه توشیبا قبل از عید طبقه بندی مشاغل به اجرا درآمد. این طرح بر مبنای ع٪ افزایش دستمزد در کل پرداختی کارخانه تهیه شده بود. کارگران نسبت به هزینه بسیار کم اصلاح دستمزدهای طرح اعتراض کردند ولی مدیریت به بهانه کاهش مواد اولیه و کاهش تولید و کمبود بودجه کارخانه، از پذیرش خواست کارگران خودداری کرد.

همچنین بعلت کمبود مواد اولیه از شروع سال جدید، شیفت کارخانه یکسره کار می کنند، وقت ۷ صبح تا ۱/۵ بعد از ظهر یکسره کار می کنند، وقت ناهار نیز حذف شده است.

بنز خاور

در این کارخانه بدنبال اتمام مواد اولیه و توقف تولید، تعدادی از کارگران باتجریه و ماهر به صنایع دفاع منتقل شدند و بدون آنکه کاری برای انجام دادن باشد در سالنهای مختلف کارخانه با هم به صحبت و تفتتو می پرداختند. و از آنجا که ناهار قطع شده بود، ساعت یک کارخانه تعطیل می شد. در تیرماه بدنبال ادامه این وضع مدیریت تصمیم به تعطیلی کارخانه گرفت و بطور موقت کارخانه بنز خاور را تعطیل کرد.

ا خ د

خبرهای مبارزات کارگران و رحمتکشان

- کارخانه کالری در جاده قدیم کرج در تاریخ ۲۰/۲/۲۰ ع ع بطور کامل تعطیل شده است. ۱۱ نفر کارگر و کارمند در استخدام این کارخانه بودند که در دونوبت بازخرید شده اند.

- کارخانه پارچه بافی ایران برک در رشت، در حدود ۱۱۰۰ نفر کارگر دارد. طی ماهی اردیبهشت و خرداد، مدیریت کارخانه بیش از ۱۰۰ نفر از کارگران را اخراج کرد. در بین اخراج شدگان، کارگرانی با بیش از ع سال سابقه کار نیز وجود دارند. مدیریت کارخانه در تجمعی از کارگران گفته است که: "دعا کنید قانون بیمه بیکاری تصویب شود. چرا که بدليل کمبود مواد اولیه هیچ تضمینی برای ادامه تولید وجود ندارد. و کارخانه در اینصورت ناچار است که کارگران را اخراج کند" کارگران بشدت از این مصیت مدیریت عصبانی شده و خشمگینانه در بین خود واکنش اعتراضی نشان داده اند و گفته اند بالاخره روزی نیز نوبت آنها خواهد رسید.

- کارخانه خانه سازی ایراواک در شهر تبریز واقع است. این کارخانه که خانه های پیش ساخته بنتی می سازد، در زمان شاه توسط یک سرمایه دار تبریزی بنام حاج مرتضی خوئی و چند سرمایه دار دیگر تأسیس شده است. این کارخانه که شهرک خانه سازی در تبریز را ساخته است، بعد از انقلاب ملی شد و تحت پوشش سازمان صنایع ملی قرار گرفت. در این کارخانه بیش از ۷۰۰ نفر کارگر کار می کردند که از سال گذشته تاکنون به علت کمبود مواد اولیه ساخته ای (آهن، سیمان و...) مدیریت کارخانه نزدیک به ۲۵۰ کارگر را اخراج کرده است.

- در خرداد ماه امسال، مدیریت کارخانه سینتا در تهران طی بخشنهای ای به کارگران پیشنهاد می کند که داوطلبانه خود را بازخرید (اخراج داوطلبانه) کنند. مدیریت با استفاده از اوضاع بحرانی کشور و ناروشن بودن آینده برای این بخشنه خود ۱۵ روز تیز مهلت گذاشتند. طرف این ۱۵ روز ۱۵ نفر از کارگران خود را بازخرید می کنند. ولی از آنجا که بودجه های برای اینکار در نظر گرفته نشده بود، کارخانه نمی تواند حق بازخرید این افراد را پرداخت کند. مدیریت برای جلوگیری از بازگشت آنها و تایین پول لازم دست بفروش لوازم کارخانه از قبیل دستگاه تراشه ها زده است.

- کارخانه ایران ناسیونال طبق دستور نیوی وزیر صنایع سنگین اقدام به بازخرید ۲۰۰ کارگر کرده است. همچنین برای جلوگیری از اعتراض کارگران شرائط بازخرید را بالا برده است. یعنی پرداخت سه ماه حقوق و مزايا برای هر یکسال سابقه کار که در نتیجه تبلیغ بازخرید نسبت به گذشته بیشتر شده است.

- کارخانه بوتان، تولیدکننده سلیندر کار، در ماه خرداد ۱۵ نفر از کارگران خود را بازخرید کرد. همچنین در نظر دارد که تا پایان تابستان ۱۸۰ نفر

عقلائی کردن کل سیستم و توزیع و مصرف ایفا کند. در نظام موجود تعیین قیمت‌ها، بکارگیری روش‌هایی که از لحاظ اقتصادی غیرموجه‌اند - روش‌هایی که نقش هریک از عوامل تولید را بدرستی درنظر نمی‌گیرند - از سویی باعث شده است که میزان کمک هزینه یا سوبسید دولت به تولید وارائه‌ی کالاها و خدمات مختلف بسرعت افزایش یابد و از سوی دیگر در مورد بعضی کالاها میزان سوددهی به میزانی بالاتر از کارآشی و راندمان واقعی تولید بالا برود. این نظام، در هیچ کدام از دو جنبه‌ی متصاد فوق، گرایشی در جهت ارتقاء تولید و راندمان آن بوجود نمی‌آورد و با تقسیم غیرموجه منابع مختلف تولید، به ناهماهنگی و پدیده‌های غیرطبیعی در اقتصاد دامن می‌زند.

در نظام جدید تعیین قیمت‌ها، قیمت‌ذاری مرکزی روی مهم‌ترین کالاهای تولیدی، مصرفی و خدماتی حفظ می‌شود ولی هم در این زمینه و هم در قیمت‌گذاری عمده‌فروشی و خرده‌فروشی و قیمت خرید، محاسبه‌ی هزینه‌های مختلف تولید و راندمان کار نقش تعیین‌کننده پیدا می‌کند. با توجه به پیچیدگی و اهمیت تعیین قیمت‌ها، گزارش مصوب پلنوم ژوئن، بر ضرورت بررسی هرچه وسیع ترین ساله ناکید می‌کند.

علاوه بر این، نظام نوین مدیریت تجدید سازماندهی نظام تامین مادی و تکنیکی موسسات، نظام بانکی و اعتباری و روابط اقتصادی خارجی را پیشنهاد می‌کند. تأکون موسسات و مجتمع‌های تولیدی نیازهای فوق‌الذکر را بطور موردنی و در تمام موارد از طریق دولت و ارگان‌های مرکزی حل و فصل می‌کردد. در نظام جدید، دولت تنظیم و کنترل تجارت عمده‌ی داخلی و روابط اقتصادی خارجی را حفظ می‌کند، ولی موسسات و مجتمع‌های تولیدی این حق را می‌یابند که بطور مستقیم با دولت، با موسسات و مجتمع‌های دیگر و با موسسات و مجتمع‌های تولیدی کشورهای دیگر (هم سوپریلیستی و هم سرمایه‌داری) وارد قرارداد می‌شوند و در این روابط نیز بتوانند نیازهای خود را بطور عمله بخشنده، همچنین موسسات و مجتمع‌های تولیدی، نیازهای مالی خود را نه از طریق سوبسیدهای دولتی، بلکه از طریق گرفتن اعتبار از بانک‌ها تامین خواهند کرد.

در نظام نوین، برای تسریع پیشرفت علمی و تکنیکی، علاوه بر دامن زدن به ابتکار و رقابت در موسسات و مجتمع‌های تولیدی، از تعدد موسسات پژوهشی و واردکردن عامل رقابت در عرصه‌ی علم و تکنیک سخن گفته می‌شود. تأکون این نظر رایج بوده است که وجود سازمان‌های متعدد پژوهشی و دفترهای مطالعه و ارائه طرح در یک زمینه‌ی تخصصی واحد، باعث ائتلاف نیرو، تکرار غیرموجه تحقیقات و هزینه‌های اضافی قابل صرفه‌جویی می‌شود. اما مطابق گزارش مصوب پلنوم ژوئن، "تحریمه می‌آموزد که انحصاری کردن تحقیقات توسط چند موسسه‌ی محدود، بطور جدی پیشرفت علمی و تکنیکی را ترمز می‌کند و زیان بسیار مهم‌تری به جامعه وارد می‌سازد." براین پایه، ضمن هشدار درباره‌ی ایجاد نهادهای موازی در تمام زمینه‌های بر لزوم موسسات پژوهشی متعدد به شکل دائمی یا موقت بسته به نیازهای مشخص پافشاری می‌شود.

چهارم - پیاده‌کردن ساختهای نوین سازمانی با هدف ناممین ثبات پیشتر و تخصص بالاتر در موسساتی که به همکاری با یکدیگر می‌پردازند، تزدیک کردن علم و تولید به همدیگر و براین مبنای حرکت جهشی برای رساندن کیفیت تولید به سطح استانداردهای جهانی.

ضعف موجود در این زمینه، آن بوده است که روابط میان موسسات موجود در یک بخش و مناسبات میان واحدهای متعلق به بخش‌های مختلف، با توجه به افزایش حداکثر بارآوری کار و صرفه‌جویی در منابع تولید و نیروی انسانی تنظیم نمی‌شده است. در بسیاری موارد هر موسسه‌ای واحدهای جنبی خود را برای تهیه قطعات اولیه، تعمیرات و افزارسازی ایجاد می‌کرده و مهم‌ترینکه متفاوت بخشی و کنترل وزارت‌خانه‌ها و ارگان‌های مختلف بر بخش‌ها و موسسات گوناگون، مانع همکاری و ادغام چندین موسسه در یک مجموعه‌ی واحد گردیده است.

نظام مدیریت، با نقد این وضع راه را بر ادغام موسسات گوناگون و تشکیل مجتمع‌های بزرگ در یک رشته تخصصی و یا ترکیبی از آنها هموار می‌سازد ولی در عین حال ضرورت جلوگیری از قرارگرفتن انحصار تولیدی این یا آن کالا در دست یک مجتمع نمی‌کند. با اجرای این نظام و نیز با توجه به استقلال موسسات و مجتمع‌های تولیدی، دامنه‌ی وظایف وزارت‌خانه‌ها محدودتر می‌شود. بهمین دلیل، در رابطه با ایجاد ساختهای نوین، محدودکردن تشکیلات وزارت‌خانه‌ها و امکان ادغام چندین وزارت‌خانه در یک مجموعه‌ی واحد پیش‌بینی می‌شود.

گزارش مصوب پلنوم ژوئن، برای گذار به این نظام مدیریت دموکراتیک پنج جهت اساسی زیر را مطرح می‌کند:

اول - پیشبرد سریع استقلال هرچه بیشتر موسسات و مجتمع‌های تولیدی بمنظور اعمال خودگردانی کامل و خودگفایی مالی در آنها، بمنظور مسئول شناختن بیشتر آنها برای اینکه بهترین نتایج نهایی را بدست آورند و در قبال پاسخ‌گویی به نیازهای طرفین قرارداد خود و مصرف‌گذاران متعهد باشند، مرتبط کردن درآمد هر جمعی از زحمتکشان با راندمان و موثری بودن کارشان، و تلاش برای تعمیم قراردادهای جمعی در تولید.

گزارش با طرح بازسازی مدیریت موسسات و مجتمع‌های تولیدی

بعنوان " نقطه‌ی عزیمت" بازسازی کل مدیریت اقتصادی، بر اهمیت این موسسات بعنوان "حلقه‌های اصلی اقتصاد" تاکید می‌کند، چرا که در این حاست که فعالیت‌اصلی اقتصادی انجام می‌گیرد، انسان‌ها با کارشان محصولات لازم برای جامعه و مردم و خدمات ضرور را تولید می‌کنند. و افکار و طرح‌های علمی و تکنیکی را جامعه‌ی عمل می‌پوشانند. همچنین در اینجاست که روابط اقتصادی و اجتماعی شکل می‌گیرند و در مجموع خود تحدود زیادی فضای اجتماعی و سیاسی جامعه را می‌سازند. با عزیمت این امکانات به موسسات و مسئول شناختن حداکثر آنها پافشاری می‌شود.

عیب اصلی نظام موجود مدیریت در اینست که قادر محرك‌های ذاتی پیشرفت و تکامل است. در این نظام تمام امور واحد، یعنی برنامه، بودجه، مبادرات واحد (خریدها و فروش‌های آن) و قیمت محصولات و حقوق کارگنان و غیره توسعه قدرت مرکزی حل و فصل می‌شود و در نتیجه تولیدکنندگان برای خود مسئولیت و شفعی در بهبود برنامه، صرفه‌جویی در هزینه‌ها، بهبود کیفیت محصول، فروش یا عدم فروش محصول، کمک به پیشرفت علمی و تکنولوژیک و سود و زیان موسسه نمی‌بینند و لذا نه تنها فعالانه در این راستاها حرکت نمی‌کنند، بلکه همچنین تفاوت میان موسسات خوب و بد کسانی که خوب کار می‌کنند و دیگران، تحدود زیادی از بین می‌رود. بدین ترتیب نه فقط در یک سوسیالیستی برای ارتقاء راندمان کار با مانع روبرو می‌شود.

نظام نوین مدیریت، با واگذاری وسیع ترین اختیارات و انتقال مسئولیت به عده‌ی موسسات و مجتمع‌های تولیدی درنظر دارد برای ضعف اساسی فائق آید. در این نظام، هر موسسه‌ای باید برای تامین سودآوری تلاش نماید. شرکت موسسات در بودجه دولتی، از طریق مالیات صورت می‌گیرد و موسسات می‌توانند در صورت نیاز، از بانک‌ها اعتبار دریافت دارند. بطور خلاصه، هیچ موسسه‌ای نمی‌تواند به هزینه‌ی دولت، فعالیتی را که سودی ندارد و ضرر بارمی‌آورد، ادامه دهد، مورديکه تأکون بسیار اتفاق می‌افتد.

رهنمودهای دوم و سوم که به تجدید سازمان دستگاه مرکزی مدیریت اقتصادی و تغییر رادیکال در نظام برنامه‌ریزی مربوط می‌شوند و در ارتباط بسیار تزدیک باهم هستند، بقرار زیرند:

دوم - تجدید سازمان رادیکال دستگاه مرکزی مدیریت اقتصادی، ارتقای سطح عملکرد آن و تغییر رادیکال در نظام برنامه‌ریزی روى گرایشات اصلی، یعنی گرایشاتی که استراتژی، کیفیت، کمیت، تناسبها و تعادل‌های لازم برای رشد کلیت اقتصاد ملی را تعیین می‌کنند، جلوگیری اکید از دخالت دستگاه مرکزی در فعالیت‌های جاری سطوح اقتصادی پایین‌تر.

سوم - اصلاح رادیکال نظام برنامه‌ریزی، نظام تغییر قیمت‌ها، نظام اعتباری و مالی، گذار به عده‌ی فروشی و سایل تولید، تجدید سازمان نظام پیشرفت علمی و تکنیکی، روابط اقتصادی خارجی، روابط میان حرفه‌ها و پرسوه اجتماعی.

گزارش مصوب پلنوم خاطرشان می‌کند که در نظام نوین مدیریت، "فلسفه‌ی برنامه‌ی ملی (سراسری)" باید تعریف اولویت‌ها و اهداف عملده‌ی رشد اقتصادی و احتیاطی گشود، جهات سیاست ساختن و سرمایه‌گذاری و پیشرفت علمی و تکنیکی، اهداف ابانت ظرفیت‌های علمی، آموزشی و فرهنگی و اهداف دفاعی باشد. در این نظام، دخالت جاری و مداوم دستگاه مرکزی مدیریت و برنامه‌ریزی در امور موسسات و مجتمع‌های تولیدی حذف می‌شود و کانون تمرکز آن روی برنامه‌های ۱۵ ساله و سپس ۵ ساله‌ی رشد اقتصادی و اجتماعی قرار می‌گیرد.

تغییر رادیکال در نظام تغییر قیمت‌ها، جبهه‌ای دیگر از نظام مدیریت نوین را تشکیل می‌دهد. در این نظام قیمت‌ها باید نقش محرك شرومندی را در استفاده‌ی بهتر از منابع، کاهش هزینه‌های تولید، افزایش کیفیت محصولات، تسریع پیشرفت علمی و تکنیکی، و

گذشته و وضع موجود، موافق نیستند. میخانیل گورباقچف در پلنوم ژوئن، پس از طرح خطوط عمومی این ارزیابی - که در آغاز مقاله‌ی حاضر نقل کردیم - در اهمیت طرح رک و راست مسائل گفت: "همین واقعیت که بعضی‌ها هنوز هم سوال‌های زیر را پیش می‌کشند گویای بسیاری چیزهای است: آیا کل اوضاع تا این حد بد بود؟ آیا باید ارزیابی‌های تا این حد منفی بعمل آورد؟ آیا بازسازی رادیکال ضروری است؟ آیا یک نکان کوچک دیگر در سطوح بالا کافی نبود؟ آیا ندادابر جزئی و جدایانه کفايت نمی‌کرد؟ من فکر می‌کنم که اگر چنین روحیه‌ای دست بالا را پیدا می‌کرد و مبنای تدوین سیاست کنونی ما قرار می‌گرفت، هم برای کشورهای هم برای مردم ما نتایج بسیار وخیمی بیار می‌آورد."

همچنین همه با راه حل پیشنهادی گزارش مصوب پلنوم موافق نیستند و نمی‌خواهند از منافع خود و روش‌های سنتی کارشان دست بردارند. مساله‌ای که پیچیدگی اوضاع را دوچندان می‌کند اینست که این امر درباره‌ی بخشی از حزب‌کمونیست، یعنی نیرویی که منطقاً باید پیشتر بازسازی باشد، هم صادق است:

"واقعیت‌ها نشان می‌دهند که گرایش هشدار دهنده‌ای شکل می‌گیرد؛ بعضی سازمان‌های حزبی از روحیه‌ی غالب و از پرسوهای پر تحرکی که در جامعه گسترش می‌یابد عقب می‌مانند. بدیهی است که این مساله باید در پلنوم ما بررسی می‌شود. این یکی ارثکات تعیین‌کننده‌ی کار امروز ماست. جریان بازسازی به چتوتنی رفتار حزب بستگی خواهد داشت."

میخانیل گورباقچف ادامه داد که دوسال قبل موقتی از کادرهای حزب، شوراهای مقامات اقتصادی خواستیم که به کار جدی در جهت بازسازی اقدام کنند. آنها ضمن اعلام درک و ظایف جدید، خواهان زمان کافی برای ارزیابی از شرایط درک و جذب روش‌ها و اشکال نوین کار و اجرای تحولات شدند. ما آن موقع تفاهم نشان‌دادیم. ولی اینکه دوسال می‌گذرد باید گفت که اوضاع منتظر مانخواهد ماند. نمی‌توان پذیرفت که بازسازی در درون حزب عقب‌تر از پرسوهای اقتصادی، اجتماعی و فکری باشد. نمی‌توان قبول کرد که تغییرات در روحیات مردم جلوتر از درک این پرسوهای در درون حزب و بطریق اولی و باشد بیشتر جلوتر از ارگان‌های رهبری حزب باشد. "به همین دلیل است که هیئت‌سیاسی بطور مشخص مساله‌ی ضرورت افزایش احسان مسئولیت گمونیست‌ها رهبران ارگان‌های حزبی، شورایی و اقتصادی در قبال جریان اوضاع، در قبال حل مسائل واقعی که به بلوغ رسیده‌اند و در قبال بازسازی را طرح می‌کند.

"ما باید توقع مان (موقع بروخورد مسئولانه و کارگردی) از تمام سطوح را بالا بریم. ولی این مساله را باید از خودمان، از هیئت‌سیاسی، هیئت‌دیپران، شورای حکومتی، واعضای کمیته مرکزی شروع کنیم...

"از طرف هیئت‌سیاسی باید بصورت انتقاد از خود مطرح کنم که ما بر ضعف‌هایمان در فعالیت‌های پراتیک نیز آشایم. تاکهی تصمیمات مهم درباره‌ی مسائل اساسی تکامل کشور به آرامی و به شکل ناکامل اجرا می‌شود. در هیئت‌سیاسی بحث رک و راست و قاطعی درباره‌ی پرشیب‌های کار صورت گرفته و درحال حاضر بررسی منظم جریان اجرای تصمیمات خیلی مهم اتخاذ شده پس از پلنوم آوریل کمیته مرکزی و کنفرانس ۲۷ ح.ک.ا.ش.، با دیداعمال کنترل بر پیاده شدن آنها بصورت یکی از قواعد کار مادرآمده است."

میخانیل گورباقچف به عامل نظرانکننده‌ی دیگری نیز اشاره کرد: ترس از اشتباه و خطأ و مخالفت با تغییر و تحول و اقدامات نوین برای اجتناب از خطأ اوتفت: "در هیچ کار وسیع و پرداخته‌ای، انسان نمی‌تواند خود را از خطاهای مصون بدارد. خط درگذشته وجود داشت، در حال حاضر وجود دارد و در آینده هم وجود خواهد داشت". درست است که باید طوری کار و اقدام کرد که خطایه حداقل ممکن برسد"؛ ولی "ترس از ارتکاب خطأ، خود بزرگترین خطایه است."

بزودی هفتادمین سال‌گرد انقلاب کبر سوسیالیستی اکتبر چشون گرفته خواهد شد. میخانیل گورباقچف در قسمت پایانی گزارش خود به پلنوم ژوئن، پس از طرح این نکته که تغییرات موردنظر در مدیریت اقتصادی، "عمیق‌ترین و مهم‌ترین تحولات از زمان آغاز ساختمان سوسیالیسم به بعد" هستند، با اشاره به این مناسبت تاریخی گذشته ساخت که "بازسازی جاری در کشور ما تداوم مستقیم کار انقلاب اکتبر و اجرای پیکر ایده‌آل‌های است که روی پرچم انقلاب ما نوش بسته است."

همچنین تغییر ساختار ارگان‌های مرکزی مدیریت اقتصادی، مانند کمیته دولتی برنامه‌ریزی، کمیته دولتی تعیین قیمت‌ها، کمیته دولتی علم و تکنیک و نیازی‌جاد ارگان‌های جدید مانند کمیته صنعتی - کشاورزی، کمیته مسکن مطرح شده است. پنجم - بریاکردن یک نظام دموکراتیک به جای نظام کنونی مدیریت که در حد افساطی متصرک و آمرانه است، پیشبرد و تشویق مدیریت خودگردان و میدان دادن به امکانات و ظرفیت‌های افراد، تعیین حدود عملکرد سازمان‌های حزبی، شوراهای و ارگان‌های اقتصادی و تغییر ریشه‌ای در سیک و روش‌های فعالیت آنها.

گزارش گذشته از این مسائل می‌گذرد که زمانی که مدیریت تا حد صدور دستورات و امر و نهادهای ها تنزل می‌یافت گذشته و ایجاد مجموعه‌ای از محرك‌های واقعی برای زحمتکشان و جلب مشارکت آنها از طریق متنوع ترین سازمان‌های دموکراتیک به ضرورتی بیرون تبدیل شده است. مطابق گزارش، در چنین شرایطی، عادت قدیمی تر تغایر به حل مسائل در لایلای میزهای ادارات و روانشناسی اینکی که در طی سال‌ها و دهه شکل گرفته، بطور مضطاعف غیرقابل تحمل می‌شود.

تحولی پرتفاضد اما نویدبخش

پرسوهی بازسازی تمام جوانب جامعه اتحاد شوروی، مانند هر نیروهای محافظه‌کار، نیروهایی که به گذشته چسیده‌اند و در برای تغییر ایستادگی می‌کنند، بازی می‌کنند. پرسوهی بازسازی هرچند که تاکنون به پیروزی سیاسی و معنوی بزرگی در اتحاد شوروی دست یافته و علاقه و پشتیبانی توده وسیعی از مردم را جلب کرده است، ولی از زمانیکه به فاز اجرای عملی و مشخص تغییرات وارد شده با مقاومت بیشتر و شدیدتر شیوه‌ای محافظه‌کار روپردازده است. میخانیل گورباقچف در پلنوم ژوئن در سخن از خصلت پیچیده و متضاد بازسازی چنین گفت:

"تحولات انقلابی جاری در کشورها تضادی را در صفحه مقدم قرارداده اند که یک طرف آن را مطالبه‌ی مصراحت و میرم نوسازی، تلاش خلاقانه و ابتکار سازنده تشکیل می‌دهد و طرف مقابله‌کاری، لختی و منافع خودگرضانه. یکی از مظاهر این تضاد واقعی، ناسازگاری و عدم نتائج است که میان اقدامات توده‌ها که فعال تر و فعل تر می‌شود از یک طرف و سبک بورکاریتیکی که هنوز در عرصه‌های توناگون زندگی به حیات خود ادامه می‌دهد و تلاش برای متوقف کردن بازسازی از طرف دیگر، وجود دارد. برای غلبه براین تضاد لازم است در رابطه با سیاست کادرها و جاری‌کردن روش‌ها و ضوابط نوین در زندگی حزب، دولت و جامعه، تدبیری جدی و سریع اتخاذ کرد.

گورباقچف همچنین در کنفرانس متخصصان علوم اجتماعی گذشته ساخت که "مبازهای میان اندیشه‌ها، مواضع روانشناسانه، دیدگاه‌ها و رفتار در جریان گذشته بدنها اما همواره انتعاف‌ناپذیر است. طرفداران گذشته بدون مبارزه تسلیم شمی‌شوند و با حیله‌های گوناگون وسایل جدیدی برای منطبق کردن خود جستجو می‌کنند." اخیراً مقاله‌ای در نشریه‌ی "کمونیست" نیز در پرسی مقاومت‌های موجود در برایر بازسازی مطرح کرده است که "روشن است که تاکنون کسی به ما اعلام جنگ نداده است، ولی درگیری و مبارزه آشکار است و تمام وسایل واژگمله پلیدترین آنها مانند خرابکاری در این مبارزه بگارفرته می‌شود." مثالی نیز از طرف مقابله بی‌وریم. یوری بونداروف، نویسنده‌ی معروف در نشریه‌ی اتحادیه‌ی نویسنده‌گان روسیه، "تأثیرات نابودکننده‌ی گلاسنوت (یعنی طرح صریح و آشکار مسائل)" را با عقب‌نشینی نیروهای ملتفقی در برایر بریریت در زوئیه‌ی ۱۹۴۱ مقایسه می‌کند و فراخوان می‌دهد که برای جلوگیری از "ریشه‌کن‌شدن ارزش‌های معنوی مردم"، "استالین‌گردد جدیدی" آفریده شود!

گزارش مصوب پلنوم ژوئن، البته راه کاملاً متفاوتی برای حل این تضاد پیشنهاد می‌کند: "از دیدگاه هیئت‌سیاسی، موثرترین راه برای غلبه براین تضاد کدامست؟ پاسخ روش و شخص است: گسترش وسیع دموکراسی. امروز تجربه یکبار دیگر نشان می‌دهد که این دقیقاً اشکال اداری و آمرانه‌ی هدایت جامعه هستند که پیشرفت ما را ترمز می‌کنند. در حالیکه اشکال دموکراتیک، و نه هیچ چیز دیگر، قادرند شتاب نیرومندی به آن بدمند. ولی همه با ارزیابی اراده‌شده در دوسال گذشته درباره‌ی تجربه‌ی

گزارشی از جنبش کارگری ترکیه در سالهای اخیر

چنونگی تغییر و تحولات وسیاستهای آن نقش عمده‌ای در جنبش کارگری ترکیه در حال حاضر و در آینده داشته و خواهد داشت. کارگران سندیکاهای عضو "ترک-ایش" در موقعیت فعلی، مشکل‌ترین بخش کارگران ترکیه را در برمی‌گیرد و علاوه بر این عده زیادی از اعضاً سابق "دیسک" هم در درون صفوپ کارگران "ترک-ایش" فعالیت می‌کنند. عده کل کارگران بیمه شده ترکیه (طبق آمار ۱۸۵ هزار) نفر است و شاید قریب همین تعداد نیز کارگران بیمه نشده، از جمله کارگران کشاورزی، ساختهای و کارگران کارگاههای کوچک وجود دارد که کماکان فاقد تشکل صنفی اولیه هستند.

رژیم کودتا و سرکوب جنبش کارگری

هنگامی که زئرالها در سپتامبر سال ۱۹۸۰ با یک کودتای نظامی حکومت را در دست گرفتند، بیش از ۵۰ هزار کارگر در کارخانه‌های گوناگون در سطح کشور در حال اعتضاب بودند. رژیم جدید، با برقراری و گسترش حکومت نظامی به سراسر ترکیه، با صدور فرمانی پی در پی و با اتفاق به سرنیزه و ترور جنبش انقلابی و کارگری را بورد تهاجم قرارداد. در این سرکوب شدید و گسترده، دهها هزار نفر از انقلابیون، رهبران و مسئولان سندیکاهای کارگران و توده‌های مردم دستگیر و زندانی شدند. چادرهای اعتضاب که بطور مرسوم در مکانهای اعتضاب بر پا شده بود بدست پلیس و ارتتش برچیده شد و هر چونه اعتضاب، اعتراض و حرکت کارگری و صنفی من نوع اعلام شد، کلیه سندیکاهای اتحادیه‌ها و انجمنها تعطیل شد و حتی از فعالیت علنی "ترک-ایش" که از رژیم کودتایی حمایت می‌کرد، جلوگیری شد.

در نتیجه اقدامات و سیاستهای سرکوبکرانه رژیم نظامی، نه فقط آزادی فعالیت سندیکایی و تشکل-حتی در چهارچوب سندیکاهای زرد-محدود و متوقف شد، بلکه حقوق و دستاوردهای کارگران که حاصل سالها بیارزه آنان بود، مورد تهاجم و تهاجم قرار گرفت. کارگران و سندیکاهای علاوه بر حق شرکت در مذاکرات پیمانهای دسته‌جمعی محروم شدند و یک نهاد حکومتی بنام "موسسه عالی حکیمت" مامور بررسی و تعیین تکلیف قراردادهای دسته‌جمعی در مورد میزان افزایش دستگرد و سایر شرایط کار گردید. اخراج کارگران به بهانه‌های گوناگون توسط دولت و کارفروماهای شدت یافته و غربت اخراج و بازخرید هم کاهش داده شد و یادار عمل اصلاً پرداخت نگردید، با تصویب واجراه قوانین جدید، تغییر و یا بلا اجرا گذاشتن قوانین رسی موجود، شرایط کار و زندگی کارگران به شدت روبه و خاست تهاد. در دوره عساله گذشته، شدیدترین فشارها و تضییقات در عرصه‌های گوناگون بر کارگران و زحمتشان اعمال گردید.

بر پایه آمار رسمی، در سال ۱۹۸۳، "در سوابع ناشی از کار" ۱۳۴۶ کارگر جان خود را از دست داده و ۲۷۶ کارگر معلول شدند، یعنی بطور متوسط هر روز ۳ نفر کارگر در محل کار کشته شدند. بر طبق همین آمار، ترکیه از لحاظ "تلخات ناشی از حوادث کار" در رده‌های اول قرار دارد. در کشوری که نرخ تورم قیمت‌ها در سال ۱۸ حدود بقیه در صفحه ۲

مبارزه کارگران و تشکلهای موجود

اعتصابگران "نتاش" عضو سندیکای مستقل (نایپوسته به کنفراسیون سندیکاهای "اتوموبیل-ایش" هستند. سندیکای "اتوموبیل-ایش" از جمله سندیکاهای مستقل عده ترکیه و دارای هزار عضو در صنایع فلزی و تولید فلزات است. عده زیادی از اعضاً آن، قبل از عضو سندیکای معروف "مدن-ایش" (وابسته به کنفراسیون "دیسک") بودند و از سابقه مبارزاتی طولانی در ۲ دهه گذشته برخودارند. یکی دیگر از سندیکاهای مستقل، سندیکای "لاس پیتکیم" در رشته‌های صنایع شیمیایی و لاستیک و پلاستیک‌سازی است که دارای ۱۰ هزار عضو است و کارگران "دری" هم عضو همین سندیکا هستند.

اما بخش بزرگی از کارگران ترکیه عضو سندیکاهایی هستند که وابسته به "کنفراسیون سندیکاهای کارگری ترک-ایش" محسوب می‌شوند. "ترک-ایش" در حال حاضر با بیش از ۵ سندیکا، حدود ۲ میلیون نفر عضو را در برمی‌گیرد. این کنفراسیون که در جنبش کارگری و انقلابی ترکیه به عنوان شوone بازی سندیکای زرد و سازشکار شناخته شده است. در سال ۱۹۵۲ با مک اتحادیه کارگری ارجاعی امریکا (آ.اف.ال-سی.آی.او) تأسیس شد. در طول این دوره طولانی، بجز موارد محدود، گردانندگان و مسئولان این کنفراسیون، به هم‌دستی و حیاتی از دولتها و رژیم‌های حاکم پرداخته و یا با سازشکاری و بی‌عملی خود مانع از گسترش آتشی و مبارزه کارگران عضو و تامین خواسته‌های آنها شده‌اند. تاثیر فراوانی در آغاز و تقویت اعتضابات در دیگر واحدهای صنعتی بر جای نهاد. در خلال اعتضاب، که حدود ۳ ماه طول کشید، کارگران کارخانه‌های دیگر به حمایت معنوی و مادی از آن برخاستند. کارگران ترکیه‌ای در خارج کشور و برخی از تسبیباتی نمودند. نیروهای بین‌المللی از این حركت پشتیبانی نمودند. کارگری بین‌المللی از آن برخاستند. نیروهای سیاسی و دانشجویان و برخی دیگر از اقسام رحتمکن و روش‌نگران حمایت خود را بطرق گوناگون طی دوره گذشته بصورت عضویت فرمایشی و یک‌کاسه کارگران کارخانه‌ها و بیویه واحدهای دولتی-باتوافق و تبانی کارفروماهیان و مسئولان ذیربظبوه است.

قبل از کودتای ۱۲ سپتامبر ۱۹۸۰، کنفراسیون دیگری بنام "کنفراسیون سندیکاهای کارگری انقلابی" (دیسک) وجود داشت. این تشکل کارگری در سال ۱۹۶۷ برای بسیج رزم‌نده کارگران و بعنوان آلترناتیوی در برابر "ترک-ایش" ایجاد گردید و در طی سالهای بعد با بیش از ۵ هزار نفر کارگر عضو، نقش عمده‌ای در جنبش کارگری و مبارزه طبقاتی در ترکیه ایفا نمود. فعالیتهای "دیسک" حتی حدود یکسال قبل از کودتا توسط رژیم حاکم و برقراری حکومت نظامی، محدود گردیده و پس از کودتا، رهبران و فعالین آن دستگیر و زندانی شدند. پس از یک محاکمه طولانی در طول عسال، سرانجام در ۲۳ دسامبر ۱۹۸۰ "دیسک" رسمًا تعطیل و اموال آن ضبط گردید و از حدود ۱۵ هزار نفر که مورد محاکمه بودند، ۲۶۴ نفر به حبس‌های طولانی محکوم شدند.

کنفراسیون دیگری که از سالهای قبل در ترکیه وجود دارد، کنفراسیون "حق-ایش" است که قبل بصورت رسمی دارای ۱۵ هزار عضو بود، اما در آخرین گذشته این کنفراسیون که در دسامبر گذشته برگزار شده، تنها نایندگان ۲ هزار عضو شرکت جستند. "حق-ایش" دارای گرایشات اسلامی و عقب‌مانده است و بخشی از محافظه‌کارترین اقوام کارگری را در برمی‌گیرد. در شرایط کنونی، "ترک-ایش" بخش بسیار بزرگی از کارگران ترکیه را زیر چتر خود دارد و

از آغاز سال جاری میلادی دوره‌ی جدیدی از رشد و تشریش جنبش کارگری در ترکیه شروع شده است. در ابتدای این سال، بیش از ۴۰ هزار کارگر در ۴ کارخانه در حال اعتضاب بودند. در ماه فوریه تعداد کارگاههای در حال اعتضاب به ۱۴ واحد و عده اعتضابگران به بیش از ۱۴۵ هزار رسید. در چند ماهه‌گذشته نیز روند اعتضاب، اعترافات و حرکات کارگری رو به گسترش نهاده است.

یکی از مهمترین رویدادهای جنبش کارگری در سالهای اخیر، اعتضاب ۳۱۵ هزار کارگران کارگاههای تولید و مونتاژ لوازم تلفن قانونی، در ۱۸ نوامبر ۱۹۸۴ به علت عدم موافقت کارفرما با خواستهای کارگران در موقع عقد قرارداد دسته‌جمعی، آغاز گردید. خواستهای کارگران، بطور عده شامل افزایش دستمزد مناسب با نرخ تورم، میزان پاداش سالانه و غرامت اخراج، تخصیص حداقل امنیت شغلی، شرایط کار و پرخی حقوق سندیکایی بود. این حركت به فقط بواسطه تعداد زیاد کارگران و عزم قاطع آنها در ادامه اعتضاب و تامین خواستهایشان، بلکه بدایل انعکاس و سیع آن، خواسته‌های افتخار و جریانات مختلف در مقابل آن، حائز اهمیت زیادی بود و تاثیر فراوانی در آغاز و تقویت اعتضابات در دیگر واحدهای صنعتی بر جای نهاد. در خلال اعتضاب، که حدود ۳ ماه طول کشید، کارگران کارخانه‌های دیگر به حمایت معنوی و مادی از آن برخاستند. کارگران ترکیه‌ای در خارج کشور و برخی از تسبیباتی نمودند. نیروهای بین‌المللی از این حركت پشتیبانی نمودند. کارگری بین‌المللی از این حركت پشتیبانی نمودند. زحمکن و روش‌نگران حمایت خود را بطرق گوناگون اعلام داشتند. از سوی دیگر، کارفرما و ارگانهای حکومتی، با توصل به شیوه‌های "قانونی" و غیرقانونی، دخالت مکرر پلیس و دستگیری چند تن از کارگران، در صدد توقف و شکستن این اعتضاب برآمدند. سرانجام با امضای قرارداد دسته‌جمعی و پذیرفتن برخی خواستهای کارگران (از جمله ۴٪ افزایش دستمزدها در سال اول و ۰.۳٪ افزایش در سال دوم قرارداد)، اعتضاب پایان یافت. در پایان اعتضاب، کارگران "نتاش" تضمیم گرفتند که صندوق حمایت از کارگران اعتضابی که باکمکی وسیع اقوام مختلف در طول اعتضاب فراهم آمده بود به صندوق جهت که به اعتضابگران در کلیه واحدهای دیگر تبدیل شود.

در ۱۹۸۷، در حالی که اعتضاب "نتاش" ادامه داشت، حدود ۱۲۰ هزار کارگران کارخانه "دری" (تولید مواد شیمیایی و لاستیک) در اعتراض به امتناع کارفرما از قبول حداقل خواستهای کارگران و تاخیر امضای قرارداد دسته‌جمعی، دست به اعتضاب زحمکشان را به خود جلب کرد. با ادامه اعتضاب، کارفرما ناگزیر شد که با افزایش ۴٪ دستمزد سالانه و برخی خواستهای صنفی و اقتضادی کارگران موافقت کند. در همین حال، در تعداد دیگری از کارگاههای کوچک و بزرگ صنعتی از جنوب شروع شروع شد. این حركت کمیته مرکزی سازمان فدائیان خلق ایران مقرر، اعلام شد.

اعتراضات غیرقابل پیش‌بینی کارگران، عرصه محدود دیگری را برای ورود فعال کارگران به مبارزه علمی‌صفنی فراهم آورد. گذشته از این‌ها، آغاز مبارزه مسلحانه در کردستان علیه رژیم در تابستان ۱۹۸۴ نیز به گسترش تدریجی و تشدید مبارزه توده‌ها کم شود. نخستین اعتراض کارگری که در طبیعت رسمی هم انعکاس قابل ملاحظه‌ای یافت و حدود ۱۱ ماه طول کشید در اکتبر سال ۸۴ در کارخانه کشتی‌سازی "ایلدریم" شروع شد. در همین حال، اعتراضات پراکنده دیگری از جمله در کارگاه‌های صنایع چرم به وقوع پیوست. اعتراض بزرگ دیگری در کارخانه داروسازی "آلمن" در سال ۸۵ شروع شد. در این اعتراض ۶۷ نفر از کارگران عضو سندیکای "پترول-ایش" (سندیکای واپسیه به "ترک-ایش") که ۵۰ هزار عضو دارد شرکت کردند. اگر چه به کارگران اعتضای اجازه تجمع در کارخانه و تبلیغ اعتضای را ندادند و توسط سندیکا و دیگر واحدهای هم‌جوار نیز حمایت موردن انتظار از این اعتضای صورت نگرفت، اما شروع این حرکت کارگری در آن شرایط سخت، مایه ایش و دلگزی برای سایر کارگران را فراهم آورد و به خود اعتضای کارگران نیز تجارب بیشتری از چونتوثی مبارزه در شرایط حاکم را آموخت. این اعتضای ۵۳ روز دوام یافت و برخی از خواسته‌های اولیه کارگران را تحقق بخشید. در سال مذکور، در ۲۰ مورد اعتضای در کارگاه‌های مختلف، جمعاً حدود ۴۵ کارگر مشارکت کردند.

از سوی دیگر، فرا رسیدن مجدد موعد مذاکرات دسته‌جمعی و استناع دولت و کارفرمایان از قبول حداقل خواسته‌های کارگران در مورد افزایش دستمزد و ترمیم قدرت خردی از دست رفته، موجبات خشم و نارضایتی بیشتر کارگران و تشدید شکایتها و اعتراضات آنان را فراهم آورد. کارگران، بطور مستقیم و در محل و یا بطور غیرمستقیم از طریق سندیکاهای بروبوطه خواسته‌ای خود را مخصوصاً در مورد دستمزد و پاداش و بهبود شرایط مشقت‌بار کار مطرح می‌کردند. از سال ۸۵ ببعد فشار کارگران به سسئولان و گردانندگان سندیکاهای و "ترک-ایش" شدت بیسابقه‌ای بخود گرفت، هر چند که رهبری اغلب سندیکاهای و کنفردراسیون تایلی به انعکاس فشار توده کارگران و اقدام عمل قاطع نشان ندادند و کامان به رجزخوانی و دادن وعده‌های پوچ و مصالحه با دولت و کارفرمایان در پشت درهای بسته ادامه دادند.

سال ۸۶ برای گردانندگان "ترک-ایش" و سندیکاهای واپسیه سال مهمی محسوب می‌شد. در این سال می‌باشد که کنفره سندیکاهای و انتخابات مسئولان، و همچنین کنفره خود "ترک-ایش" (هر سه سال یک‌کاره) برگزار شود. بنابراین در برآور فشار فزاینده کارگران از پایین، رهبری "ترک-ایش" ناگزیر به اقدام ملوس بود.

هیات رئیسه "ترک-ایش" در زانویه ۸۶ مقرر داشت که در این سال، برای اولین باره متنی‌کهای کارگری در هوای آزاد برگزار نماید. همچنین، تلاش‌های احزاب و جریانات آپوزیسیون بورژوازی، و از جمله سوسیال دموکرات‌ها، برای نفوذ و کنترل تشکلهای کارگری در جهت اغراض سیاسی خودشان، رقابت برای جلب نظر کارگران و سندیکاهای و پیروزی در انتخابات "ترک-ایش" را دامن می‌زد. اولین میتینگی که توسط "ترک-ایش" در ۲۲ فوریه عصر در ازیز برگزار شد، علاوه‌تبدیل به حرکت اعتراضی کارگران شد و شرکت‌گندگان شعارهایی در مورد خواستهای خودشان و استھایی بودند، برای مهار و کنترل کردن حرکات و

کوتاه مدت اصلاً لطفه زیادی به فعالیت و سودجویی کارفرمای خواهد دزد. همچنین اگر کارفرمای به تعهدات خود طبق قرارداد دسته‌جمعی امضا شده عمل نکردد، کارگران برای وارد کردن او به انجام تعهدات، حق اعتضای ندارند بلکه فقط حقیتی توانتند به دادگاه مربوطه شکایت کرده باهای منتظر رسیدگی به تخلف کارفرمای بشوند. علاوه بر همه این‌ها، بخشی از واحدهای و رشته‌های صنعتی و خدماتی، به بهانه "ملاحظات امنیتی"، سیاسی و بهداشتی" رسا از حق هر گونه اعتضای محروم هستند.

سال گذشته، برای محصور کردن اعتضایات و مانع از نشر اخبار و پیشتبانی از آنها، مقرارت تازه‌ای به اجرا گذاشته شد. طبق این مقررات، کارفرمایی تواند علاوه بر شرکوهای انتظامی دولتی، از گاردن حراست خصوصی هم در موقع اعتضای اعلیه کارگران استفاده کند. در مکان اعتضای، به غیر از یک پلاکارد حاوی "اینجا اعتضای است" هیچ‌گونه نوشته، پوستر و آفیش نباید نصب شود، فروش نشریه و غیره منوع است، موسیقی و سرود و "تسبیح کردن کارگران اعتضایی" مجاز نیست و جلوگیری از کار اعنه اب‌شکنان هم بهر طریق منوع است.

کارگران به عرصه مبارزه آشکار باز می‌گردند

سرکوب و اختناق شدید حاکم بعد از کودتا، دوره کوتاهی از افت فعالیت انقلابی، کناره‌گیری بخشی از جوانان و اقشار مردم از مبارزه سیاسی، سردرگمی و برخی توهنهای در میان گروههای از طبقات اجتماعی را بهمراه آورد. دستگیریهای وسیع، شکنجه و اعدام گروهی از انقلابیون و تبعید اجباری گروهی دیگر، عدم مقابله مشوشه و گستردگی از سوی نیروهای انقلابی و ترقیخواه و بسته شدن نهادهای سیاسی و دموکراتیک توده‌ها، موجب شد که مبارزه انقلابی و کارگری بصورت پراکنده، محدود و مخفی و تدافعی به تعمیب رسیده و اجرا می‌گردد، حق تشکل کارگران شدیداً حدود گردیده است. مثلاً در میان کارگران بخش دولتی، با دادن عنوان ظاهري "کارمند" به آنها، گروه عظیمی از آنان را از داشتن سندیکا محروم می‌سازند و یا گروه دیگری از کارگران را با عنوانیں "قراردادی" و "موقعی" بودن، از تشکیل اتحادیه و یا ورود به سندیکاهای موجود منع گشته.

حقوق سندیکاهای برای شرکت در مذاکرات و عقد قراردادهای دسته‌جمعی، که از سال‌ها قبل در ترکیه وجود داشته، علاوه‌تبدیل شده است. ارگانهای حکومتی، از جمله وزارت کار و حکوم وابسته به آن، سیاسی پدید آورد. حرکت‌های گاه‌به‌گاه کارگران (هرماه با مقاومت انقلابیون در زندانها و اعتضای آنها بوجه در زندانهای "دیاریک" و "ماماک" و نشر بخشی از اخبار این مقاومت در سطح جامعه، روحیه تازه‌ای از جنبش و مقاومت در میان توده‌ها و فعالین سیاسی پدید آورد. حرکت‌های گاه‌به‌گاه کارگران، با فعالیت مخفی کیته‌های کارخانه در تعداد محدودی از واحدهای شهر، ارسال عریضه و شکایت، تجمع‌های موردي زنان خانه‌دار در اعتراض به گرانی و فشار اختناق، تحریم‌کردن کلاسها توسط گروهی از دانشجویان و... و مواردی از بروز و توسعه روحیه مقاومت و مبارزه‌جوبی اقشار مردم بود. صدور اعلامیه‌ای با امضای ۱۲۵ نفر از روشنگران و نویسندهان (از

جمهور عزیزنشین و یا شارکال) در اعتراض به شرایط زندانهای، شکنجه، فقدان حقوق دموکراتیک ابتدائی و... و انعکاس وسیع آن در داخل و خارج کشور، سبب افزایش جسارت توده‌ها در مبارزه علیه رژیم گردید. برگزاری انتخابات فرمایشی و تأسیس احزاب اپوزیسیون بورژوازی و تشدید اختلافات میان یاندهای حکومتی و جناحهای مختلف بورژوازی، به رغم خواست خود اینان، جسارت اقدام و مبارزه توده‌ها را افزونتر کرد. آغاز فعالیت‌های گردانندگان "ترک-ایش" و برخی سندیکاهای که تاکنون یا رسماً و علی‌توانند دخالت کرده و حکم تاخیر و تعویق اعتضای را بدنهند، گذشته از این، کارفرمای علاوه‌تبدیل در طول دوره اعتضای، تولید و فروش خود را همچنان ادامه دهد! (بنابر این اعتضای

جنبش کارگری ترکیه..... بقیه از صفحه ۱۹

۱۶ درصد و در سالهای بعد مطابق ارقام رسمی سالانه بین ۴۰ تا ۵۰ درصد بوده است و در شرایطی که کارگران از حق اعتراض و اقدام برای افزایش مناسب دستمزدها محروم بودند، قدرت خرید کارگران به شدت پایین آمد. میزان این کاهش قدرت خرید بیش از هزار صد بیش از آورد می‌شود. حداقل دستمزد ماهانه که از جانب دولت و کارفرمایان هر دو سال یکبار تعیین و اعلام می‌شود، در سالهای ۸۱، ۸۲، ۸۳، ۸۴، ۸۵، ۸۶، ۸۷، ۸۸، ۸۹، ۹۰ هزار لیر ترکیه تعیین شد (در حال حاضر هر دلار معادل بیش از ۱۰ لیر است، در نوامبر ۸۸ هر دلار برابر ۸۸ لیر بود). البته گروه کمیتی از کارگران از شرکوهای انتظامی دولتی، از گاردن یعنی شوند. بعلاوه تغییرات دستمزد در طول ۷ سال بهبود جوچه تناسبی با توجه فزاینده قیمت‌ها ندارد. رژیم ترکیه با توصل به سیاست معروف "ثبات اقتصادی" که از جانب صندوق بین‌المللی پول و بانک جهانی دیگر می‌شود و برای پیاده کردن "اقتصاد آزاد" و پیوستن سطح قیمت‌های داخلی به قیمت‌های کشورهای سرمایه‌داری پیش‌رفته، مرتبهای مایحتاج عمومی از قبیل نان، لبنت، گوشت، سیگار، بنزین و گازوئیل و... را بالا می‌برد، و در نتیجه فشار روزافزونی را بر کارگران و توده‌های مردم تحمیل می‌کند. در اثر همین سیاست‌های رژیم، میزان بیکاری رسمی به حدود امیلیون نفر بالغ گردیده و محویت بیشتری برای خانوارهای زحمتکشان فراهم آورده است. بر طبق قانون اساسی رژیم ژنرالها (مصوب نوامبر ۸۲) و قوانین و مقررات دیگری که طی سالهای اخیر به تعمیب رسیده و اجرا می‌گردد، حق تشکل کارگران شدیداً حدود گردیده است. مثلاً در میان کارگران بخش دولتی، با دادن عنوان ظاهری "کارمند" به آنها، گروه عظیمی از آنان را از داشتن سندیکا محروم می‌سازند و یا گروه دیگری از کارگران را با عنوانیں "قراردادی" و "موقعی" بودن، از تشکیل اتحادیه و یا ورود به سندیکاهای موجود منع گشته.

حقوق سندیکاهای برای شرکت در مذاکرات و عقد قراردادهای دسته‌جمعی، که از سال‌ها قبل در ترکیه وجود داشته، علاوه‌تبدیل شده است. ارگانهای حکومتی، از جمله وزارت کار و حکوم وابسته به آن، به بنهانهای مختلف، مثلاً نایندگان آن، فقدان "صلاحیت" سندیکا و یا نایندگان آن و... مانع از فعالیت موثر سندیکاهای در این عرصه می‌شوند و یا این که به دلایل پوج، عقد این نوع قراردادها را که هر دو سال یکبار می‌توانند صورت بگیرد، مرتبه ای تاخیر می‌اندازند. طبق قوانین موجود، کارفرمایان می‌توانند تعهدات خود را که در قرارداد دسته‌جمعی قبلی پذیرفته‌اند، بعداً پس گرفت و یا الغونایند.

از چهه اعتضای صنفی کارگری در قوانین موجود تقدیم شده است (اعتضای عمومی طبق قانون اساسی منوع است) اما بحدودیت‌ها و موانع قانونی و غیرقانونی علاوه موجود، این حق سلم کارگران را شدیداً خدشه‌دار کرده است. برای اعلام اعتضای توطی سندیکا، باید مراحل مربوط به مذاکرات دسته‌جمعی تعیین شده باشد. این مراحل معمولاً طی شود و تازه‌ای از این ارگانهای حکومتی و از جمله "موسسه عالی حکیمی" می‌توانند دخالت کرده و حکم تاخیر و تعویق اعتضای را بدنهند. گذشته از این، کارفرمای علاوه‌تبدیل در طول دوره اعتضای، تولید و فروش خود را همچنان ادامه دهد!

اعتراض غذای زندانیان سیاسی در ترکیه

اعتراض خود را بلند کردند، بطوری که مثلاً در استانبول ۱۹ نفر از بستان زندانیان دستیرو و ۱۴ نفر از آنان زندانی شدند. گروهی از نویسندگان و روشنگران و اقشار مختلف مردم ترکیه پشتیبانی خود را از مبارزه زندانیان و خانواده‌هایشان اعلام داشته و می‌دارند. در کشورهای مختلف اروپائی، نیروهای سیاسی و کارگران مهاجر ترکیه‌ای و سازمانها و مجامع مترقب و دموکراتیک اعتراضات خود را به سیاستهای سرکوب و فشار جاری در زندانیان سیاسی بیان کرده و از خواسته‌ای عادلانه زندانیان سیاسی حمایت کرده‌اند. در این کشورها، چندین مورد اعتراض غذا بعنوان اعلام همبستگی با مبارزه زندانیان سیاسی انجام گرفت و هنوز هم موج این حمایتها و همبستگی تسترده داخلی و خارجی ادامه دارد.

عدهای از رفقاء سازمانی ما در خارج کشور، در محطه‌ای برتری انتظام غذا و اعتراض، حاضر شده و همبستگی عمیق خود را بـ مبارزه و مقاومت انقلابی زندانیان سیاسی ترکیه اعلام کردند. ما ضمن محکوم کردن رژیم ضدمردمی ترکیه و ابراز تنفر از سیاستها و اقدامات سرکوب‌ترانه آن، پشتیبانی خود را از مبارزات شجاعانه زندانیان سیاسی و نیروهای ترکیه اعلام می‌داریم.

سرعت بیشتری به پیش می‌راند، اگرچه فقiran رهبری انقلابی موثر موجب تلف شدن بخش مهمی از نیرو و توان و توان آنها شود. کارگران از یکسو فشار از پایین را به مسئولان و رهبران سندیکاها را افزایش می‌دهند و آنها را به عمل گسترده قاطع تر فرامی‌خوانند و از سوی دیگر در واحدها و کارخانه‌های خود برای تغییر شرایط و باز پس‌گرفتن حقوق پایمال شده خود با پاشواری و مبارزه می‌کنند. پس از اعتضابهای "نتانش" و "دریبی" در اوایل اسال، اعتضابها و اعتراضات کارگرانی در ماههای اخیر نیز ادامه داشته است. در ماه مارس، در ۲۱ گرگاه و گارخانه وابسته به "پترول-ایش" اعتضاب آغاز گردیده و تا ماه ژوئن ادامه یافته. در این اعتضابات حدود ۶۹ هزار کارگر شرکت داشتند و سرانجام با پذیرش بعضی از خواسته‌ای کارگران و افزایش ۶۰٪ در دستمزد سالانه پایان گرفت.

در ماه ژوئن، جماعت پیش از ۱۰ هزار کارگر در حال اعتضاب بودند و در عین حال ۲۳ هزار کارگر دیگر نیز ت assum به اعتضاب گرفته بودند و برای حدود ۱۵ هزار کارگر کارگاههای دیگر هم مسئله تصمیم‌گیری در مورد اعتضاب در دستور روز سندیکاهای ذی‌بی‌ط قرار داشت. رژیم حاکم و کارفرمایان با استفاده از قوانین و مقررات موجود و با زور فشار و حتی دستگیری برخی از کارگران بعد از پایان اعتضابات، می‌کوشند که شاید دامنه شیوع و گسترش اعتراضات را محدود نمایند. اما چنین کارگری ترکیه، حتی در چهارچوب تنگ قوانین و سازشکاری اغلب رهبران سندیکایی موجود نیز به تداوم و گسترش مبارزه خود ادامه می‌دهد تا با تقویت این مبارزه، این چهارچوبهای تنگ را در عرصه عمل و قدرتمندی خود در هم شکند و عرصه را برای ادامه مبارزه خود وسیعتر نماید. تحولات و پیروزیهای آتی چنین انقلابی ترکیه در گروه تداوم و گسترش مبارزات انقلابی چنین کارگری است.

در اعتراض به سیاستهای سرکوب‌ترانه رژیم ارجاعی ترکیه و شرایط غیرانسانی حاکم بر زندانیان این کشور، زندانیان سیاسی دست به اعتضاب غذای گسترده و طولانی زدند.

اعتضاب غذا با شرکت ۱۳۱۲ زندانی سیاسی در ۹ زندان ترکیه، از جمله زندانیان "ساغلام چیلار"، "دیار بکر"، "ماماک" و... در حدود اواسط ماه ژوئیه آغاز گردید. علاوه بر این عدهای از زندانیان اعتضابی در زندان "ساغلام چیلار" اعلام کرده‌اند تا تحقق خواسته‌هایشان، به اعتضاب غذای خود حتی تا مرگ، ادامه خواهد داد.

خواسته‌هایی که زندانیان سیاسی اعتضابی برای تحقق آنها مبارزه می‌کنند، شامل:
- پایان دادن به فشار و شکجه.

- متوقف کردن شیوه دستبندی زندانیان و به زنجیربستن دسته جمعی زندانیان.
- لغو سیستم پوشاندن اجباری لباس متحداً‌شکل به زندانیان.
- لغو منوعیت ورود کتاب، روزنامه، رادیو و کاست به زندانها.
- بببود کیفیت و کیفیت غذاهای بببود شرایط و رفع گوناگون به حمایت از اقدام فرزندان و بستان خود برخاسته و نسبت به شرایط ناقوار زندانها صدای محدودیت‌های ملاقتها، ...

خبر اعتضاب و مقاومت قهرمانانه زندانیان سیاسی، بزودی از سد دیوارهای زندانها گذشت و نه فقط در سراسر ترکیه بلکه در کشورهای خارجی نیز منعکس گردید و پشتیبانی و همبستگی فراوانی را برانگیخت. خانواده‌های زندانیان سیاسی، به اشكال گوناگون به حمایت از اقدام فرزندان و بستان خود برخاسته و نسبت به شرایط ناقوار زندانها صدای

جدید بودند. کارگران، بوبیه کارگران آش، نه بی‌عملی و نه چندپاره شدن "ترک- ایش" را می‌خواستند. زیرا که عمل و حرکت کارگران را در صورتی موضعی می‌دانستند که بصورت متحد و یکپارچه صورت بگیرد، و استدلال می‌کنند که اگر هم امکان ایجاد کنفرادی‌سیون جدید با رهبری تازه‌ای میسر باشد، در آن صورت مثل دوره کودتا، قدرت حرکت و نیروی عظیم کارگران دوشه می‌شود و قدرت تاثیرگذاری خود را از دست می‌دهد.

در حال حاضر، اکثریت کارگران "ترک- ایش" و حتی گروهی از کارگران سندیکاهای مستقل موجود و همچنین بسیاری از سازمانهای سیاسی چپ، خواهان حفظ وحدت "ترک- ایش" و اعمال فشار از پایین و تبدیل آن به تشکل واحد و رادیکال سنتی کارگران ترکیه هستند و از این سیاست دفاع می‌کنند.

کنگره "ترک- ایش" در دسامبر ۸۴ برگزار گردید. در این کنگره، هر چند که طرفداران جریانات سوسیال دموکراتی و خواسته‌های ایجاد کنفرادی‌سیون جدید، آرای خلیلی بیشتری نسبت به گذشته بدست آورده‌اند، اما غالباً همان اعضای هیات رئیسه قبليه از جمله رئیس کل کنفرادی‌سیون، بار دیگر انتخاب شدند. رهبری کنفرادی‌سیون در مارس گذشته بار دیگر به دولت اوزال در مورد توجه به خواسته‌ای سندیکاهای هشدار داد و در ۴۴ مارس عرضه‌های به مجلس رژیم حاکم نوشتم. در راهپیشایی کارگران در شهر سامسون در ۲۶ آوریل امسال حدود ۲ هزار نفر شرکت جستند. در این راهپیشایی که نیروی پلیسی وسیعی جهت کنترل گارده شده بودند، بار دیگر شماره‌ای "تامین حقوق و آزادیهای سندیکایی" استتفاقی اوزال و... طرح گردید.

در همین حال، فشار روزافزون شرایط سخت زندگی و معاش، همراه با تجاری که کارگران در طول ۳-۴ سال گذشته از مبارزات خود بدست آورده و می‌آورند، چنین قوام گرفته کارگری را روزیروز با

جنیش کارگری ترکیه ..... بقیه از صفحه ۲۰

دولت اوزال مطرح نمودند. با این حال، نتایج چندانی در جهت بببود اندک دستمزد و شرایط کار کارگران و یا کاهش کارکنی‌های دولت و قراردادهای دسته‌جمعی حاصل نگردید، و اعتضاب و فشار کارگران به گردانندگان سندیکاهای فنونی یافت. در ۳۰ آوریل همین سال، رهبری "ترک- ایش" اعلام کرد که اگر برگزاری میتینگ‌ها و تلاش‌های دیگر آن نتیجه‌ای ندهد، در آینده به اعتضاب عمومی دعوت خواهد گرد. در راهپیمایی ۲۲ ماه مه ۱۳۹۰ در "اسکی شهر" هزاران کارگر شرکت کردند که با استقبال زیاد بردم شهر روبرو شدند.

سازشکاری و بی‌عملی رهبری "ترک- ایش"، فشار کارگران برای طرح و انکلاس خواسته‌هایشان و نیز تقلاهای احزاب بورژوازی برای حذف رقبا و تسلط بر این کنفرادی‌سیون، عوامل سه‌گانه‌ای هستند که باعث شد مساله تداوم یکپارچگی یا انشغال در "ترک- ایش" مطرح شود. رهبری مسلط "ترک- ایش" با توسل به شرایط و قوانین موجود و به بهانه حفظ وحدت کنفرادی‌سیون، سازشکاری ریشدار و بی‌علی خود را توجیه می‌کرد. گروه دیگری از گردانندگان سندیکاهای وابسته به جریانات سوسیال دموکرات، ظاهر برای به حرکت درآوردن "ترک- ایش" و در واقع برای تأمین تسلط خودشان اعلام داشتند که اگر رهبری "ترک- ایش" و سیاستهای جاری آن عوض نشود، می‌سازند که تأسیس یک کنفرادی‌سیون جدید (و یا احیای "دیسک") خواهند کرد. در این میان برخی از رهبران سابق "دیسک" و بعضی از نیروهای سیاسی چپ نیز که "ترک- ایش" را اصلاح ناید پیرزی می‌خواهند، خواهان احیا و یا تشکیل یک "دیسک"

همچنین در گزارش کمیسیون تاور از قول معاون نخست وزیر اسرائیل در مذاکره با جرج بوش تئته می شود که "در ماه فوریه ملاقاتی با ایرانی ها صورت گرفت که در آن نخست وزیر آن طرف" نیز حضور داشت. این جلسه مهم و جالب بود. در خلال آن بر سر تحویل ۴۰۰۰ واحد موشک تاو ۱۰۰۰ واحد در ابتدا و ۳۰۰۰ واحد بعداً - توانق شد... طرف مقابل خواستار "اقلام دیگر" هم شد ما از دریافت پیشنهاد جدید خوشحال شدیم. قلم اسلحه و لوازم یدکی در فهرستی که بنا دادند وجود داشت و ما با آن موافقت کردیم". با اینهمه و در حالیکه کوس رسوایی روابط پنهان رژیم خمینی با آمریکا و اسرائیل در همه جا بسدا در آمده است، خمینی در پیام خود با عوایضی شام شعار "ضد صهیونیستی" سرمهدهد و می گوید که "باید با تشکیل هسته های مقاومت حزب البهی در سراسر جهان، سرزنشی غصب شده را از جتنال اسرائیل خارج کرد!"

خدمتی، در شرایط رسوایی رژیم و در شرایط شکست سیاست و شعار جنگ تا پیروزی، در شرایط اوجگیری نفرت و بیزاری از ادامه جنگ، در جستجوی وسیله ای است تا اذهان توده ها را از شکست خود و انزوای رژیم در سطح جهان و منطقه منحرف کند. خمینی می خواهد "تب جنگ" بالا بگیرد و باز هم دهها هزار نفر را در جبهه ها بتابودی بکشاند. بنابر این قربانی کردن چند صد نفر در جریان مراسم حج طی نقشه از قبل تهیه شده برای ایجاد درگیری، صورت می گیرد. نکته اصلی در پیام خمینی تأکید او بر ادامه جنگ و "تب جنگ" و واکنش جنگ طلبانه او در قبال تلاش های صلح است: "رها کردن یک ملت و یک کشور و یک مکتب بزرگ در نیمه راه پیروزی خیانت به آرمان بشیریت و رسول خداست. لذا تب جنگ در کشور ما جز به سقوط سدام فرو نخواهد نشست و انشالله تا رسیدن به این هدف فاصله چندانی نمانده است."

رژیم خمینی، برای اجرای این سیاست و شعار خود، تاکنون مدها هزار تن از جوانان مردم را در مسلح جبهه ها به تابودی کشانده است. نتیجه جنگ افزایی خمینی، جز شکست و جز بن بست چیز دیگر نبوده است. پیام حج اسال خمینی واکنشی در برای این شکست و انزوای دم افزون بود. از پشت گرد و غبار تبلیغات جنون آسا و از پس تیرگی خونهای ریخته شده قربانیان مراسم حج، باز هم آنچه که عامل اصلی پدید آوردن این حادثه خونین بود به تمامی آشکار است: شکست و انزوای رژیم جمهوری اسلامی!

پیام حج خمینی، پیام خونریزی

بقیه از صفحه ۱

در چنین شرایطی، قطعنامه ۵ عضو داشی شورای امنیت سازمان ملل درباره پایان جنگ، برقراری فوری آتش بس، مبادله اسرای جنگی و بازگشت نیروهای نظامی به مرازهای شناخته شده بین المللی به تعویض شورای امنیت رسید.

تصویب قطعنامه شورای امنیت، در شرایطی که رژیم با تشديد بحران همه جانبی دست بگیریان است و در شرایط شکست سیاست و شعار جنگ جنگ ش پیروزی، در شرایط تشديد تشنج در خلیج فارس، ضربه ای هم و موثر در سطح داخلی و بین المللی بر سیاست جنگ افزایانه رژیم خمینی بشار می رود. بعلاوه و از مدتها قبل سران رژیم و پیشبرندان جنگ، بن بست جنگ و ناتوانی رژیم در ادامه جنگ را صریحاً با شخص خمینی در میان گذاشتند. اعتراضات از درون برای پایان جنگ نیز گذش می یافتد. ازدواج و بن بست رژیم تشديد می شد.

پیام حج خمینی واکنشی جنون آسا در قبال رژیم شد. تفاوت پیام اسال خمینی از قبل تهیه شده وحدت که بواقع فرمان اجرای نقشه از قبل تهیه شده درگیریها در مراسم حج اسال بود، از همین وضع ناشی می شود. رژیم خمینی در پاسخ به قطعنامه شورای امنیت، در پاسخ به شکست و انزوای خود در منطقه و در سطح جهان، هیچ امکان دیگر جز تسلیم به ایجاد صحنه های پر جار و جنجال و جنگها تبلیغات و تحریک احساسات در اختیار نداشت. خمینی در برآ انداختن این تبلیغات و درگیریها بار دیگر به عوایضیانه ترین شکل ممکن به تبلیغات "ضد امپریالیستی" "ضد صهیونیستی" متولّ شد. در شرایطی که افشا روابط پنهانی رژیم با غرب و اسرائیل در ماجرای مکفارلین نقاب از چهارگزاران رژیم برداشته است، باز هم شخص خمینی در نهایت تزویر و فریبتاری از تابودی آمریکا و اسرائیل دم می زند.

قربانی فر، دلال ایرانی خرد سلاح از آمریکا و اسرائیل می گوید که "از معاملات سلاح با آمریکا، همه عناصر دولت ایران مطلع بودند و آنرا تصویب کرده بودند... مقامات ایرانی از فروش موشک ضد هوایی کهنه آمریکا از اسرائیل، ناراضی و عصیانی شده بودند".

افشا مسافرت مخفیانه مک فارلین و روابط پنهان رژیم جمهوری اسلامی با مقامات آمریکایی و همکاری موثر اسرائیل در تامین و ارسال اسلحه مورد درخواست رژیم، ماهیت تبلیغات دروغین و جار و جنجالهای "ضد امپریالیستی" و "ضد صهیونیستی" رژیم را هر چه بیشتر در انتظار توده های مردم آشکار کرده بود. نتنه جدید و مهم در این مورد این بود که اینبار از درون و در نتیجه اختلافات داخلی رژیم، روابط پنهان با اسرائیل و آمریکا افتخار شد. در عین حال صرف بیلیارد ها ریال ثروت ملی در راه خرد اسلحه و تسلیحات جنگی و ادامه جنگ، کشtar بیشتر و ویرانی و نابودی هر چه بیشتر را بر مردم میهن می تحقیل کرده و دامنه نفرت و نارضایتی از تداوم جنگ ارجاع را در میان مردم تستریش داده است.

درماندگی رژیم در جنگ و تشديد هر چه بیشتر بحران اقتصادي و سیاسی رژیم و ناتوانی رژیم در مواجهه با این بحران به اوج خود رسیده است. انحلال حزب جمهوری اسلامی، تشديد کشمکشها میان جناحها و دسته بندیهای درونی رژیم در مجلس، آغاز کشمکش های انتخاباتی، درماندگی کابینه موسوی، شایعات مربوط به احتلال انحلال کابینه و مجلس... همکنی گستردگی ابعاد این بحران هم جانبی رژیم را آشکارتر می کند.

شکست سیاست جنگی رژیم یعنی کانون بحران رژیم، حاکیت را در سطح منطقه و جهان نیز با شکست و انزوا روپرور کرد. سیاست و ناکنیک رژیم در سلب حیات غرب و دولتهای منطقه بویزه عربستان و کویت از رژیم عراق، ناکنیکی که مبتکر و گرداننده اصلی آن هاشمی رفسنجانی بود، به ناکنی انجامید. پیروزی نظامی چشیده های در جبهه ها که می بايست بعنوان خامن احمدی و اهرمی در بیشتر چنین ناکنیکی بکار گرفته شود، بدست نیامد، بحران خلیج فارس بر پهلوانی و پیچیدگی مساله جنگ افزود و رژیم بعنوان عامل تشديد تشنج و گسترش درگیری شناخته شد. گسترش دامنه تشنج در خلیج فارس، زینه های حضور و گسترش حضور نظامی امپریالیسم آمریکا و سایر دولتهای امپریالیستی غرب را هر چه بیشتر هموار کرد.

شنای قورباغه حجت الاسلام حجتی گرمانی

"... لخت خواهم شد و خود را به دریا خواهم زد هر چه باد اباد! اما صاحبدلان خدا را بر کرانه نایستید و بلکه هر کجا مرا در حال خفه شدن یافتید از سر لطف و کرم نجات دهید و پیشایش از همه شا بزرگواران و بخصوص از استاد و مرشد بزرگ و عالیقدر و "مری شنای" دریای معرفت، حضرت امام خمینی که بالغ بر ۳۵ سال است که مرا تعلیم شنا می دهد و هنوز چیزی فرا نگرفته ام، معدتر می خواهم. مرا ببخشید که اگر خود شناگر نیستم ولی به کنار اقیانوس نظاره گر شنای شناگران بوده ام." روزنامه اطلاعات ۲۳ ری ۳۷ رمع حجتی گرمانی

حجت الاسلام سید محمد جواد حجتی گرمانی آدم چندان متلقی نیست. فقط برای جبران گذشته و بی احتیاطی هایی که در دفاع تلویحی و آشکار از بنی صدر نشان داد، سال گذشته چندین صفحه اطلاعات را در تلخ گوشی از خانه های رئیس جمهور سیاه کرد. اخیرا هم با لحنی "عرفانی"، "ادی"، "هنری" و "ورزشی" به شناگوشی خمینی پرداخته است. قطعه زیر را بخوانید و حجت الاسلام سید محمد جواد گرمانی را که شخصاً آدم لاغر و ضعیف الجهادی است با لنگ یا "مایوی اسلامی" در "کرانه دریای معرفت امام خمینی" در نظر جسم نگیند:

پیرامون محدودیت بازهم بیشتر برای تحصیل دختران

گل های گه فرست شگفت نهی یا پند

بدینسان است که در سرمهاله "زن روز" (۱۳ تیرماه عمر) نویسنده در اعتراض به بسته شدن راه ورود دختران به رشته‌های هنری، لب به اعتراض می‌گشاید و می‌گوید:

"یاد آن روزگارانی که زن بی‌دغدغه و کور، در پستوی اندروشی، تاری بدور خویش می‌تنید و اضطرابی از استشارشدن نداشت و غمی جز درد نان و جان آزارش نمیداد. آن روزها زن نه رسالتی داشت و نه دردی نه سوادی و نه تعهدی و ابتذال و آراش در هر سلوش‌خانه کرده بود و تا امروز.... چه دردمند است که زن ماهم باید بداند و بیاموزد و نان بدهد و سامان ببخشد و هم از همه مهتر با این کوله بارستگین با چشم‌تنگی‌های کوتاه‌فرمی که تعلیم زنان متکر جامعه را هل اندرشی خود می‌پندارند و بادیدگاه و کردار خانگی خویش با آنان روبرو می‌شوند به سیز درآید. نظرگاهی که هنوز هم معتقد است که زن باید از باهی نر حوض رویکرد و فقط سوره نور بخواند و قلم بدهست نیزید چرا که مکنت نامهای خطاب به نام حرم از او کشف شود."

با چنین دیدگاهی تصادفی نیست که علم پژوهشی به رشته‌های مردانه و زنانه تقسیم می‌شود و درهای بسیاری از رشته‌های تحصیلی بروی زنان بسته می‌شود. از زنان تنها بعنوان سیاهی لشکر در نشایشات خیابانی استفاده می‌شود. به جبهه‌ها اعزام می‌شوند تا موجب تشویق برادران گردند! از آنان بجای شکوفایی استعداد خلاقشان در دفاتر ازدواج موقت استفاده بعمل می‌اید!

جامعه مردانه اسلامی از نظر فکری عقب‌مانده‌تر و متحجر ترزا آست که علاقه و استعداد ملیونها زن ایرانی را در جهت سازندگی موده‌استفاده قرارداده. در جامعه اسلامی بتواء آمار یکی از مهمترین علل جدایی ازدواج دوم مردان ذکر شده است چون حکومت مردان را تشویق می‌کند که با زنان بیوه و بیویزه زنان شهدا ازدواج کنند تا آنان به کجراء نزوند! و این در حالی است که هزاران هزار زنان جوان که شوهرانشان قربانی‌جنون هستند طلبی رژیم شده‌اند بدون آنکه دارای تخصص یا حرفاًی باشند بعنوان زاده اجتماع گاه با چند فرزند بانتظار می‌مانند تا بهمسری مردی درآیند یا در دفاتر ازدواج موقت به کار "شرافتندانه" مشغول شوند!!

حقایق تلخ است، تلختر از سیماشی که حتی زنده‌ترین گزارشها از وضع زنان ایران ترسیم می‌کنند.

اعتراضاتی که بطور پراکنده درمورد تبعیض در تحصیلات رشته‌های دانشگاهی ازطرف دختران بعمل می‌اید باید سرآغازی باشد بر تشریش مبارزه نسبت به پایمال شدن تمامی حقوقی که حکومت خیینی از زنان ما گرفته است. زنان آزاده و آگاه ایران باید بدانند که اعتراضات پراکنده و سازمان نیافته نمی‌توانند تاثیر زیادی داشته باشد. این اعتراضات اثر سازمان نیابد و به اعتراض علیه تمای مظاهر ستم و تبعیض ارتقانیابد بازهم این زنان هستند که سال دیگر حق دیگری از دست خواهند داد و بازهم این حاکیت نتیجه خوبی است که با وقاوت ویژه خود از "ارزش‌های اسلامی" دم خواهد زد.

بیچاره است از طرح کاد نا محدودیتهای ورزشی و خیلی چیزهای دیگر بخدا آدم از دختربرودنش سیر و بیزار می‌شیشد. پریروز داشتم کاردستی می‌کردم، مادر بزرگم از پیش رشد و گفت مدرسال پیش هم دخترها همینطور می‌نشستند و کاردستی می‌کردند اما کاراوشون خیلی بهتر از شبابود. یعنی دوره‌زمونه برای شاد دخترها هیچ فرقی نکرده؟"

دختر دیگری می‌گوید: "مُر نی تویند ما میخواهیم ملکتون را به خود کفایی برسونیم، مُه ماضوی از این مملکت نیستیم؟ خوب چه اشکالی داره که ما هم کوشش‌ای از کارو بگیریم و هم برای زندگی خودمان مفید باشیم. آخه مملکت ما به چند تا خیاط و بافتده اختیاج داره و تکلیف من بیچاره‌ایکه از این دو کار خوش نمایاد چیست؟ چرام از دخترها حق انتخاب نداریم و نباید اجازه داشته باشیم استعدادهای من شکوفا شرد."

دختری دیگر می‌گوید! " مثل اینکه مسایل تا پای مرگ با ماست - چندی پیش رفته بودم نزد دخترخاله‌ام که در شال است. رفته بود که کنکور بدنه بره دانشگاه کشاورزی و برای خودش دراین زمینه تخصص پیدا کنید و بمردمش خدمت کند ولی پیش گفته بودند چون دختره نمی‌توانه اینکارو بکنه. چه حالی پیدا کرده بود! می‌گفت من بچه مزععه‌ام. اصلاً روی مزععه دنیا آمده‌ام. پدر و مادرم هنوزم که هنوز است روی مزععه کار می‌کنند اونوقت من نباید اجازه داشته باشم که به دانشگاه کشاورزی بروم و خودم رو به جائی برسونم تا بتونم بهتر و صحیح‌تر کارم را انجام بدم."

و اتفاقیات تلخی که بزبان آمار و در گفتار اعتراض آمیز دختران در بالا ذکر شد نمونه کوچکی است از آنچه که امروز جامعه ما در زیر چتر حکومت اسلامی تجربه می‌کند.

تجربه‌ای بتلخی تاریخ از صدر اسلام تا به امروز که هنوز هم در اصول آن تغییری رخ نداده و گوشی جامعه بشری در سکوت و سکون قرنها پیش در عربستان پسر می‌برد و افکار سخت‌حریران و متفکران حاکمیت اسلامی از آن دوران قدیمی به پیش نشاده است. چشانی کور و اذهانی عقب‌مانده که دنیا و نسل پسر را به حیوانات نر و ماده تقسیم‌بندی کرده است و چون جنس نر حکومت و چماق را در دست گرفته لاجرم جنس ماده باید تحت انتقاد و فرمانبرداری و برای رضایت خاطر او عمل کند و قاتم بردارد.

واقعیت اینست که حاکمیت اسلامی بنا به دیدگاه عقب‌مانده و ارتجاعی خود نسبت به زنان از آغاز بقدرت رسیدش هراسان از حضور ملیونها زن در صحته سیاسی اجتماعی سعی در مهار اینزی خلاقی آنان کرد و در این راه از هیچ اقدامی فروگذار نکرد. و امروز مسئله آنقدر بالاگرفته که سروصدای برعی در درون خود حاکیت درآمده است. درحالیکه صفحات متعددی از تناهی مجله زنانه حکومتی زن روز به آخوند متوجه "استاد محمد متقدی عجمی" در جهت تشریح وظایف و نقش زن در اسلام اختصاص می‌باید و تراویثات ذهن بیمار او و اسلام‌افش بخورد مردم داده می‌شود، فقط در شرایط بالاگرفتن اعتراضات، تنها بخش کوچک و سانسور شده‌ای از اعتراضات زنان نسبت به تبعیضات، دراین مجله متعکس می‌شود.

دخترانیکه اسال برای ورود به دانشگاهها در کنکور شرکت کرده‌اند ازشانس بازهم کمتری برای موفقیت در رشته‌های هنری برخوردارند امسال ۸۱۴۸ نفر داوطلب در رشته‌های هنری در کنکور شرکت کرده‌اند. دانشگاه‌های کشور جماعت ۵۹۰ نفر را از میان آنها جذب خواهند کرد. از این عده ۱۴۹ نفر دختر خواهند بود.

سهم دختران در رشته‌های مختلف، در دفترچه راهنمای تحصیلی بقرارزیر تعبین شده است:

- دانشگاه الزهرا: ۷۵ دانشجو در رشته‌های ارتباط تصویری (گرافیک)، نقاشی، صنایع دستی و طراحی صنعتی.

- دانشگاه تهران: در رشته‌های نقاشی و ارتباط تصویری دانشجوی دختر نمی‌پذیرد. در رشته عکاسی ۷ نفر از ۱۵ نفر، در رشته طراحی صنعتی ۷ نفر از ۳۵ نفر و در رشته نمایش (تئاتر) ۵ نفر از ۱۰۰ نفر.

مجتمع دانشگاهی هنر تهران تمام ۲۳۵ دانشجو در رشته‌های فوق‌الذکر را ازین مردان می‌پذیرد و جایی برای دختران پیش‌بینی نکرده است.

مجتمع دانشگاهی هنر دانشکده پردیس اصفهان نیز تعدادی دانشجو در رشته‌های صنایع دستی و مرمت آثار تاریخی می‌پذیرد که تنها از میان پسران هستند. بعوض تام طرفیت رشته معلم فنی خیاطی و دوخت تجاری در آموزشکده فنی دختران تهران (سمیه) به دختران اختصاص یافته که هر دانشجو در دو نوبت خواهد پذیرفت.

بدنبال محدودیت درگزینش دانشجوی دنی زن در رشته‌های هنری، تعدادی از دختران به این موضوع اعتراض شدید کرده‌اند و این مسئله تا آنچه پیش رفته است که حتی نشایرات تحت کنترل رژیم نیز لب به اعتراض نشوده و پارهای از اعتراضات دختران را نیز منعکس کرده‌اند. "زن روز" در گزارشی مطرح کرده‌است که "تحصیل هنر آخرين مسیر رشد نیست که بر روی زنان ما بسته می‌شود."

اعتراضات دختران کلا حول این مسئله دور می‌زند که چرا تحصیل در بسیاری رشته‌ها منجمله رشته‌های هنری برای دختران ممنوع یا محدود گردیده و اگر قرار است در هر کاری جلو ماستگانداری کنند، پس تکلیف ما چیست؟

در می‌حشی دیگر پیرامون تبعیض بین پسر و دختر در انتخاب رشته در دبیرستانها، (حتی در طرح "کاد") دختری ضمن اعتراض به وجود این تبعیفات می‌گوید: " طرح کاد فقط خلاصه می‌شود در خیاطی و گلدوزی و یک دوست چیز دیگر، من یکی از بسیار گلدوزی و خیاطی کرده‌ام دیگه دارم خفه می‌شیم. باور کنید وقتی پارچه و سوزن می‌بینم مثل اینست سوزن به تنم بکنند. برادرم از من کوچکتر است و او هم طرح کاد داره ولی چون پسر است می‌تواند اگر بخواهد خیلی جاها مثلاً توی داروخانه گارنده و بهمین دلیل پدرم اورا در یک داروخانه گذارد، دلم می‌خواهد بینند چقدر چیز یادگرفته. بخدا درس من از برادرم خیلی بهتر است و تا حال نشده یک تجدیدی سیاره اونوقت در منزل همیشه صحبت ادامه تحصیل اواست."

دختر دیگری در بیان مشکلات دخترانی که محدودیتی وجود دارد مال دخترهای می‌گوید: "هر محدودیتی وجود دارد مال دخترهای

فدائی را بخوانید!

فدائی را پخش کنید!

برای فدائی بنویسید!

و خبرنگار آن باشد!

شکمبلت مالی به سازمان
فدائیان خلق ایران پرداخت
و خلیفه انقلابی است

مکالمه مالی دور را به سایت ورود و برخاندید
BANQUE C.I.
N° 185894 J.
Mme FERESHTEH, F.
AGENCE 461
PARIS FRANCE

نامهای خود را به آدرس های زیر ازینکی
از کشورهای خارج پست کنید

KAR BOX 7082
S.17107 SOLNA
SWEDEN سوئد ***
Mme MARYAM
BP 22.94320 THIAIS
FRANCE فرانسه ***

H.PEDAI P.F. Nr 3431
1000 BERLIN 30
W. GERMANY آلمان غربی ***
O.I.P.F. P.O. BOX 516
LONDON SW9, 9J W
ENGLAND انگلستان

نگاهی به کارنامه سیاه جنگ

در این ۷ سالی که از جنگ می گذرد:

نزدیک به ۱۰۰ میلیون تن از جوانان ایران و عراق کشته شده‌اند. کشته‌شدگان ایرانی بیش از ۳۰۰ هزار تن، شمار معلومین ۲۰۰ هزار و تعداد اسرا و ناپدید شدگان بیش از ۶ هزار نفر است. نزدیک به ۲ میلیون نفر از هم میهنهان مأواواره شده و یا در اردوگاههای آوارگان جنگی بسر می برند.

صنایع مهمی چون پالایشگاه آبادان، فولاد اهواز، پتروشیمی ماشه‌هر، پایانه‌های شفتی خارک، صنایع ماشین‌سازی اراک، پالایشگاه جنوب تهران پالایشگاه گاز بید بلند و آغاچاری، پالایشگاه اصفهان، ماشین‌سازی اراک، تبریز، بنادر و استکلهای یا بکلی ثابود شده یا خسارت دیده است.

۵ شهر و ۹۵ روستا ویران و غیرقابل سکونت شده است. خسارت اقتصادی از آتش مستقیم جنگ به بیش از ۳۰ میلیارد دلار میرسد.

کل هزینه‌های جنگی ایران و عراق تا سال ۱۳۶۴ به ۴۱۶/۲ میلیارد دلار رسید که ۵۲ میلیارد دلار بیش از کل درآمد هر دو کشور از زمان آغاز بهره‌برداری و فروش شفت در هر دو کشور است. بعبارت دیگر، هزینه جنگ در این ۸ سال بیش از کل درآمد نفت ایران و عراق از سال ۱۹۱۹ به این طرف یعنی ۶۸ سال کل درآمد نفت بوده است. بطور متوسط هزینه سالیانه جنگ ایران ۵۴ درصد تولید تا خالص ملی ایران بوده است.

در سال ۱۳۵۹ هزینه جنگ ۱۸ درصد بودجه را بخود اختصاص می‌داد، در حالیکه در سال ۶۵ این هزینه‌ها ۳۲ درصد بودجه را دربر می‌گرفت. در بودجه سال ۱۳۶۶ سهم این هزینه‌ها به ۳۴ درصد افزایش پیدا کرده است.

انهدام پالایشگاه آبادان به تنها ۱۰ هزار میلیارد دلار بر اقتصاد ایران تحمیل کرده است.

هم میهنهان!

روزیم ضدانقلابی، جاہل، جنگ طلب و جنایتکار خمینی، آن‌چه را که بنام "کم اختیاری خانواده‌ها به مدارس" عنوان می‌کرد، عمل تبدیل به شهریه غیررسمی کرده است.
تحصیل رایگان جزء مهمی از خواستهای مردم است:
- از پرداخت شهریه، تحت نام کم اختیاری! با هر نام و عنوان دیگر خودداری کنیم.
- خانواده داشت آموزان را به شادان شهریه تشویق کنیم.
- با شوشن شعار بر در و دیوار شهر، با ارسال نامه پستی، یا تلفن یا هر وسیله دیگری، رژیم را بخاطر گرفتن شهریه اغشا کنیم.
- داشت آموزان هر مدرسه را حول شعار مخالفت با پرداخت شهریه بسیج کنیم.

هواداران سازمان فدائیان خلق ایران - تهران
تیرماه ۱۳۶۶

هم میهنهان!

هسته‌های مخفی ضد جنگ را در کارخانه و محله، در مدرسه و
مزروعه سازمان دهید:
فعالیت هسته‌های مخفی ضد جنگ را گسترش دهید!

سازمان فدائیان خلق ایران

بیش بسوی تشکیل حزب طراز نوین طبقه کارگر ایران